

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل : متن قوانین - تصویبنامه ها - صورت مفصل مذاکرات مجلس شورای ملی
- اخبار رسمی - فرامین - انتصابات - آیین نامه ها - جشن نامه ها - آگهی های رسمی و قانونی - وکالات

شماره تلفن : ۸۸۹۴ - ۸۸۹۵ - ۸۸۹۶ - ۵۴۴۸

۱ شنبه ۱۴ شهریور ماه ۱۳۲۷

مدیر: سید محمد باشمی

سال چهارم - شماره ۱۰۳۴

صفحه ۳۴۱۵

دوره یازدهم قانونگذاری

شماره مسلسل ۱۶۱۱

روزنامه یومیه

فهرست مندرجات

- ۱ - بقیه صورت مشروح مذاکرات نود و هفتمین جلسه دوره یازدهم از صفحه ۱ تا ۱۴
- ۲ - تصویبنامه ۱۴
- ۴ - آگهی های رسمی ۱۵

مذاکرات مجلس

جلسه ۹۷

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز ۳ شنبه دوم شهریور ماه ۱۳۲۷

فهرست مطالب :

- ۱ - تصویب صورت مجلس
- ۲ - طرح و تصویب یکدوازدهم مردادماه بایک فوریت
- ۳ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس ساعت ده و نیم صبح بریاست آقای ظفر ایلخان (نائب رئیس) تشکیل گردید

۱ - تصویب صورت مجلس

صورت مجلس جلسات قبل را آقای فولادوند (منشی) بشرح زیر قرائت نمودند

دکتر طباطبائی - اورنگ - غضنفری -

دیر آمدگان بی اجازه - آقایان : سزاوار -

بیات - مهدی ارباب - شریعت زاده - علی و کیلی -

آقاخان بختیار - نراقی - نیکپور - صاحب دیوانی -

حسن اکبر - نولیت - صولت قشقائی - خوبلر -

آقای رئیس با اظهار تأسف از پیش آمد جلسه

گذشته بیان داشتند که مجلس های بحث و استدلال

است و برای همکاری و خدمت بملک دولت و مجلس

باید عقاید خود را با احترام متقابل اظهار کنند -

آقای رحیبیان گفتند قصد اهانتی به آقای

نخست وزیر نداشته اند و مقصود ایشان رفع تشنج بوده

است و صورت مجلس تصویب شد

آقای فرامرزی با اشاره بصریحی که راجع به

اصلاح قانون حکومت نظامی تقدیم داشته و گزارش

آن بمجلس نیامده تقاضا نمودند طرح دیگری که

یکساعت و چهل دقیقه قبل از ظهر روز ۵ شنبه

مجلس بریاست آقای رضا حکمت تشکیل و صورت

جلسه پیش قرائت گردید

اسامی غائبین در جلسه ۲۸ مرداد که ضمن

صورت مجلس خوانده شده

غائبین با اجازه آقایان : دکتر بقائی - امینی

سلطان الامامه - فولادوند - اخوان - آصف - دکتر

آشتیانی - بهار - مسعود نابتی - امامانی - دکتر

مجتهدی - شریف زاده - دکتر ملکی - حاج امین -

باتماقلیج - احمد فرامرزی -

غائبین بی اجازه - آقایان : اردشیر شادلو -

کامل ما کوئی - محمد علی مسعودی - امیر تیمور -

حسین و کیلی - دکتر مصباح زاده - گلابادی - صفا

امامی - دکتر متین دفتری -

دیر آمدگان با اجازه - آقایان : سلطانی - منصف

باقید دو فوریت تقدیم داشته اند زودتر مطرح گردد
آقای عباس اسکندری نخست از احترام و
تجلیلی که نسبت بشاهنشاه ایران از طرف رؤسای
ممالک فرانسه و سوئیس و ایتالیا بعمل آمده سیاس -
گزارش نموده و دولت را در باب تشریفات ایشماقرت
متوجه مسئولیت خود ساختند و سپس با مقدمه مشروحی
عبارت از تعریف آزادی عقاید و تفکر و مبارزه در
طریق تعمیم آن و صیانت حقوق افراد بوضع تشکیل
دولت آقای وزیر و چند تن از اعضاء آن و بانک
صنعتی و کشاورزی و شهرداری و تنزل هزینه زندگی
و وضع زندان و مجوسین بلا تکلیف و وظائف
دادستان و وزیر دادگستری پرداخته گفتند یکی از
مواد استبضاح از دولت نقش قوانین است که مشروطیت
را از بین میبرد و در حالی که هیچ چیز جز قانون
حافظ جان و مال افراد نیست همچنین به تنگرافی
صکه از بندر بهلوی مغایره شده و تقاضای سلب
مصونیت از آقای معتد دماوندی نموده اند اشاره
کرده گفتند نظیر این تنگراف ممکن است از
حوزه های دیگر نیز مضایره شود و بعد نامه هائی
را که سردار اسعد در زندان نوشته بود قرائت
نموده گفتند نباید مجال داد که دوباره حکومت
پنیسی در مملکت مستقر شود

ساعت ۱۲ به پیشنهاد آقای منکی تنفس داده
شد و نیمساعت بعد از ظهر مجدداً مجلس بریاست
آقای رضا حکمت تشکیل گردید

بعین بقیه مذاکرات مشروح نود و هفتمین جلسه از یازدهمین دوره قانونگذاری

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

نایب رئیس - اصلاح میشود. آقای سزاوار در صورت مجلس فرمایشی دارید؟

سزاوار - بنده در آن جلسه کسالت داشتم و علاوه آقای اخوان را هم در صورت جلسه غائب بدون اجازه نوشته اند در صورتی که ایشان مریض و بستری میباشد بنده خواستم توضیح بدهم که اصلاح فرمائید.

نایب رئیس - بسیار خوب آقای عباس اسکندری.

اسکندری - بنده داخل این بحث نمیشوم که صورت خلاصه جلسات مقرر صورت مفصل جلسات نبود این موافقی است جداگانه و موضوع دوم که مورد ذمت بنده قرار گرفت و تمنی میکنم از مقام ریاست که دستور فرمائید آنرا اصلاح فرمائید یکی این است که بنده نگفتم که در حکومت جناب آقای وزیر تنزل در هزینه زندگی پیدا نشده بنده گفتم ترقی در هزینه زندگی پیدا شده در قسمت دوم نوشته شده است که بنده گفتم فرار دادی که مخالف منافع ایران بین دولتها منعقد شده باشد از درجه اعتبار ساقط است بنده چنین چیزی نگفتم بنده گفتم هر گونه قراردادی بین دو دولت با چند دولت راجع بایران توافق و امضاء شده باشد از درجه اعتبار ساقط است هیچ دولتی حق ندارد راجع بایران با قراردادی بین خودش و دیگری منعقد کند زیرا که در تمام قراردادهای منعقد میکنند در مقدمه آنها نوشته میشود که بفتح يك مملکتی در صورتی که بفتح آن مملکت ممکن است نباشد در قرارداد ۱۹۰۷ در مقدمه اش اینست که برای حفظ استقلال ایران و تمامیت ایران ما این قرارداد را منعقد کردیم و بعد ایران را بدو منطقه نفوذ تقسیم کردند و بنده چون چنین چیزی نگفتم خواهش میکنم دستور فرمائید اصلاح کنند.

نایب رئیس - آن در صورت مشروح مجلس هست.

عباس اسکندری - باید در صورت جلسه هاجم نوشته شود.

نایب رئیس - آقای عامری فرمایشی دارید؟

عامری - آقای اخوان را غائب بدون اجازه نوشته بودند و ایشان مریض بستری هستند.

نایب رئیس - اصلاح شده دیگر در صورت جلسه ایرادی نیست؟ (اظهاری نشد) باید رای گرفته شود و چون عده برای رای کافی نیست اگر اجازه فرمائید وارد دستور بشوم بعد که عده کافی شد رای بگیریم (صحیح است) چهار نفر از آقایان تقاضای مذاکره قبل از دستور کرده اند.

بهادری - بنده مخالفم يك دوازدهم را مطرح فرمائید.

نایب رئیس - در ضمن هم آقای حاذقی يك پیشنهادی کرده اند که وارد در دستور بشوم. در این صورت مجلس اجازه میدهد که وارد در دستور بشوم.

بعضی از نمایندگان - وارد دستور بشوید

۲- طرح تصویب يك دوازدهم امرداد ماه بایک فوریت

نایب رئیس - برای دستور جلسه امروز آقای

رئیس در جلسه گذشته مین فرمودند يك دوازدهم بودجه قرار داده شود.

حاذقی - بنده مخالفم.

مکی - آقای حاذقی مخالفید که کارمندان حقوق بگیرند؟

ملک مدنی - در آخر جلسه پیش بنده پیشنهاد کردم که در دستور جلسه به يك دوازدهم باشد و آقای رئیس هم فرمودند

نایب رئیس - آقای دکتر فلسفی شما هم مخالفید با ورود در دستور؟

دکتر فلسفی - بنده هم مخالفم.

نایب رئیس - آقای حاذقی

حاذقی - من استدعا میکنم آقایان در اینگونه موارد بیروی از احساسات نکنند و بیگ بانی که با حقیقت و با معنی که توجیه میشود می بینند وفق نمیدهند و اصلاح مملکت نیست تسلیم نشوند دو ماه است که بودجه مملکتی از کمیسیون بودجه به مجلس تقدیم شده است و از طرف دولت هم مکرر خواهش شده است که مجلس شورای ملی تکلیف مملکت و دولت را از نظر بودجه نمایان سالمین کند تا این که بتوانیم بکارهایی که جنبه عمرانی و تولیدی و انتفاعی دارد مشغول شویم و انجام بدهیم و در ضمن حقوق مستخدمین دولت هم پرداخته بشود تمام آقایان هستند ولی نه باین کیفیت که در پایان هر ماه باقید دوفوریت پیشنهاد بدهیم که مجلس شورای ملی بطریق بودجه مصوب ۳۲۴ اجازه بدهد که حقوق مستخدمین دولت پرداخته شود با این کیفیت توجه فرمائید آقایان که بنام معنی ما بضرر مملکت و بضرر اعمال تولیدی دولت رای داده ایم و مانع شده ایم که در سال باستانهای حقوق مستخدمین هیچ کاری انجام نگیرد و آقایان توجه فرمائید که از هشتصد میلیون بودجه مملکت در حدود ششصد میلیون صرف حقوق مستخدمین می شود و دو صد میلیون دیگر باقی است که باید صرف کارهای تولیدی مثل آبیاری، سد سازی و همچنین تکمیل ساختمانهای دولتی و يك کارهایی که عام المنفعه و مفید است و همچنین خرج وسایلی که دولت لازم دارد بشود و آقایان با تصویب این يك دوازدهم دست دولت را بکلی بسته اند و می بینید که کوچکترین عملی نشود و درست آخر ماه که می شود با عجله و فشار يك دوازدهم حقوق اجازه داده بشود آقایان مردم شهرستانهایی در پی تلگراف میکنند که کارهای تولیدی و انتفاعی که باید بدست دولت انجام بگیرد روی اصل تصویب يك دوازدهم صورت عملی بخود نمیکرد این است که من استدعا میکنم خواهش میکنم بتجربه هم ثابت شده در این دو ماه که اگر در حال حاضر بودجه مملکتی تصویب شد شده و الا اگر يك دوازدهم بودجه تصویب شد دستور بودجه کل مملکتی جزو دستور نمیباید تا روز سیام و سی و یکم همین ماهی که الان هستیم و مستخدمین دولت همه زیادای شان مکرر بنا مراجعه کرده اند و گفته اند که ما حاضریم این گذشت را بکنیم و هر روز ۶ روز در بر حقوق بگیریم و آقایان هر صحتی که دارند در بودجه مملکتی بکنند، مرا يك بار شبون بیکبار

مکی - محب مستخدمین دولت کی این حرفها

را زده اند و کبل ووصی پیدا میکنند مستخدمین دولت نان ندارند بخورند

نایب رئیس - آقای ملک مدنی

ملک مدنی - عرض کنم بنده از اشخاصی هستم که کلاما موافق هستم بودجه کل کشور هر چه زودتر از مجلس بگذرد این يك امر مسامی است ولی آقای حاذقی ما حرف غیر عملی که نباید بزنیم (صحیح است) عرض کنم که امروز دوم شهریور است، کارمندان دولت اشخاص فقیر و بیچاره ای هستند (صحیح است)

و باید حقوق آنها تا روز ۲۸ و ۲۹ امرداد بدستشان برسد، بطوریکه خود ما و کلا حقوقمان را سیام ماه گرفته ایم و الان پول در جیبمان هست (صحیح است) اگر نباید حقوق داده شود با آقایان و کلام هم نباید داده بشود تمیزی که نباید بود ما خودمان بگیریم و بگوئیم که با آنها داده نشود تا بودجه مملکتی بتصویب برسد این يك حرف صحیحی نیست بنده يك راه حل بنظرم رسید و میخواهم خواهش بکنم که جناب آقای نخست وزیر هم توجه فرمائید و این راه حلی است که هم منظور جناب آقای حاذقی تأمین میشود و هم اینکه حقوق کارمندان و مستخدمین دولت داده میشود و آن این است که بودجه مملکت مطرح بشود (بعضی از نمایندگان - الان در دستور است و مطرح است) خیلی خوب مطرح بشود آقای نخست وزیر هم که سمت رسمی وزیر دارائی را هم دارند تقاضای يك دوازدهم بکنند که ما رای بدهیم و بعداً هم بلافاصله وارد در مذاکرات بودجه کل بشویم، این يك راه عملی است و اگر آقایان بخواهید صبر کنید تا وقتی که بودجه کل کشور از مجلس بگذرد مسلم بدانید ۲۰ روز طول خواهد کشید (صحیح است) و بیست روز برای مستخدمین دولت که حقوق نگرفته اند بنظر بنده کار صحیحی نیست و برای آنها مشکل است و عملی هم

نیست و این است که آقای حاذقی که عهده دارند موافقت کنند که الان این کار را بکنیم و هر روز هم جلسه تشکیل بشود (حاذقی - تشکیل نمیشود آقا نمیکند) غیر از این اگر کاری بخواهید بکنید عملی نیست (صحیح است) و بودجه کل کشور يك اصولی دارد، يك موادی دارد و تقریباً چهار سال است که بودجه از مجلس نگذشته است و آقایان هر کدام نظریاتی دارند که میخواهند در موقع طرح بودجه فرمائید موضوع بودجه است. واضح است که نیست که آقایان بگوئید کم حرف بزنید بودجه چیزی است که هر کوی بنظر بنده حق دارد نظریات خودش را مفصل بیان کند بنا بر این یک وقتی لازم دارد و من خیال میکنم که اگر آقایان با این نظر موافقت فرمائید رفع اشکال میشود و زیاد هم وارد بحث نشوید (صحیح است)

بعضی از نمایندگان - رای رای

نایب رئیس - رای میکنیم مطرح یک دوازدهم

آقایان چون مخالفت کردند و موافق هم جواب داد بنا بر این با سستی رای بگیریم. آقایانی که با طرح یک دوازدهم موافقت قیام کنند (اکثر برانستند)

تصویب شد. چون عده کافی است برای رای صورت جلسات هم تصویب شد، طرحی است از طرف آقایان

نمایندگان راجع به یک دوازدهم قرائت میشود.

(شرح ذیل قرائت شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی: نظر باینکه متأسفانه بواسطه اشتغالات مجلس و دولت با امور جاریه بحث در اصل بودجه خاتمه نیافته است و با احتیاج مبرم کارمندان دولت بدون تصویب بودجه امکان دریافت حقوق نخواهند داشت ماده واحده ذیل را بقید فوریت پیشنهاد مینمائیم

ماده واحده - بوزارت دارائی اجازه داده

میشود حقوق و هزینه های مستمر و غیر مستمر وزارت خانهها و ادارات و دستگاههای دولتی و سایر هزینه های کشور و مصارف عمرانی و تولیدی و عام المنفعه را در مرداد ماه ۱۳۲۷ در حدود اعتبارات اسفند ماه ۱۳۲۶ و با رعایت تبصره يك ماده

واحد قانون مصوب آبان ماه ۱۳۲۴ و سایر قوانین و مقررات مالی و کمک هزینه کارمندان

کشوری و لشکر را مطابق قوانین و آئین نامه مربوط از در آمد عمومی سال جاری کشور پرداخت

نماید. ابوالحسن رضوی - دکتر راجعی - عرب شیبانی - موسوی - مشایخی - شریعت زاده - ناصر ذوالفقاری - عسکر صاحب جمع - مین اسفندیاری

اعظم زنگنه - ملکپور - صفوی - عباس نراقی مهدی از باب - علل اسفندیاری - صاحب دیوانی

پرزین - دکتر اعتبار - صدر زاده

نایب رئیس - آقای نخست وزیر نظر خودشان را راجع باین طرح فرمائید

نخست وزیر - مجلس رای داده است بنده موافقم

نایب رئیس - بنابر این فوریت مطرح است آقای دکتر فلسفی با فوریت مخالفید؟ فرمائید

دکتر فلسفی - عرض کنم که بودجه مملکتی يك وضع خاصی پیدا کرده است در صورتی که ما که این جا جمع شده ایم وظیفه اصلیمان رسیدگی به بودجه مملکتی است ولی مملکت در آخر

همه ماه می بینیم که بودجه بصورت يك دوازدهم میگردد و من معتقدم که نفس از طرف خود دولتها است زیرا که بودجه ای که دولتها تنظیم می کنند بودجه ای نیست که مقید بحال مملکت باشد و مورد نظر آقایان نمایندگان باشد لذا در بونه اجمال

میباند و بعد هم بشکل يك دوازدهم از نظر حقوق مستخدمین دولت میگردد، بنده اصولاً فکر میکنم که در تنظیم بودجه مملکتی اساساً يك تمهیدی هست برای اینکه ما در بودجه وقتیکه نگاه میکنیم يك ستون عوائدی می بینیم و همچنین يك ستون مخارج و بنا بر این وقتی که در بودجه درست نگاه کنید در عواید می بینیم که غیر عادلانه وصول می شود و هیچ متناسب با وضع عواید مردم نیست و همچنین در وصول مالیات غیر مستقیم که عادلانه نیست و عادلانه تر همان مالیات مستقیم است یعنی اشخاص متناسب با سود و استفاده هائی که میکنند باید مالیات بدهند و متأسفانه مالیات های مستقیم هم در مملکت ما وصول نمیشود یعنی غیر مستقیم وصول میشود یعنی تحویل ب مردم میشود عوارضی که از قند و چای و دخانیات و قماش گرفته میشود وصول میشود این عواید مملکت ما است، آنهاست که در این مملکت

مالیات باید بدهند نمیدهند در نتیجه همین عمل سرمایه در دست آنها است و تضییع حق دیگران میشود (صحیح است) و از نظر مخارج هم عرض میکنم که دولت اصولاً هیچ تناسب وضع مملکت ندارد نظر نمیکرد.....

نایب رئیس - آقای دکتر فلسفی راجع بفوریت فرمائید.

دکتر فلسفی - عرض کنم که بنده اصولاً با این بودجه مملکتی مخالفم و برای این هم مخالف هستم که دولت ابتدائید نظری در آن نکرده است در صورتیکه میباید تجدید نظری کرده باشد و بودجه مخارج مملکت را متناسب با عوائد مملکت در نظر گرفته باشد و باین بودجه ۱۰ دوازدهم هم مخالفم برای اینکه این طرز بودجه اصلاً بحد مملکت نمیخورد و از برای مردم هم صدمه دارد و دولت مکلف است در این بودجه تجدید نظر بکند و بگذارند که افلا يك کاری شده باشد (صحیح است)

نایب رئیس - آقای رضوی موافقت فرمائید

رضوی - عرض کنم که این استدلالاتی که آقایان مخالفین یک دوازدهم میفرمایند عملاً در ذهن تمام آقایان نمایندگان هست و هیچ کسی نیست در این مجلس که از تأخیر تصویب بودجه کل کشور راضی باشد (صحیح است) از ۱۵ اسفند ۱۳۲۶

اگر بصورت مجلس ها توجه بشود غالب از طرف آقایان که یکی هم خود بنده بودم مکرر از برای آوردن بودجه و بعد برای مطرح شدن و تصویب آن بحث و پیشنهاد شده است منتهی شبیه باین است که يك دختری از مادرش پرسید چطور نوزاع میکنند چرا آنها نوزاع کردند و بعد عملاً یاد گرفت ما هم دیدیم که امکان پذیر است و همگی آقایان میزدارند که بودجه تصویب بشود ولی با این مقدمه البته مانع هم نخواهد بود که در آخر ماه يك عده ای مستخدم بیچاره و بیبنا و مستمند که فرض فرمائید

۵ تومان حقوق از دولت بگیرند که امورشان بگذرد بگیرند که آنها را هم در تنگی و مضیقه قرار ندهیم مطلب دوتا است یکی این است که اگر مجلس بعد از این بخواهد رأی بگیرد به یک دوازدهم و ۲ دوازدهم من معتقدم که هیچ فردی از افراد این مجلس رای نخواهد داد و لکن گفتگویی نیست که بعد از این پنج ماه تازه اگر ما امروز ۱ دوازدهم را مطرح نکنیم و نگذرانیم حقوق پرداخت نخواهد شد از این جهت است که بنده با چند نفر از آقایان این طرح را تهیه کردیم و تقاضای فوریت هم کردیم و موافقت با فوریت آن هم میکنیم حالا تقاضا میکنم که مجلس شورای ملی این طرح را جلو بیاورد که زودتر این کار تمام شود

بعضی از نمایندگان - رای بگیرند.

نایب رئیس - رای میکنیم بفوریت آقایانی که با فوریت موافقت قیام فرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است.

صفوی - مخالفی نیست

کشاورز صدر - بنده پیشنهاد تکلیف مذاکرات کردم

نایب رئیس - مخالفی نیست؟ (اظهاری نشد) بنابراین چون مخالفی نیست پیشنهادات قرائت میشود

ملک مدنی - بنده مخالفم

رئیس - آقای ملک مدنی من دومرتبه سؤال کردم که مخالفی نیست اظهاری نشد چرا جناب عالی آن موقع نفرمودید، در ماده واحده نظری دارید؟

ملک مدنی - بلی مخالفم.

نایب رئیس - فرمائید.

ملک مدنی - بنده مخاطبم آقای دکتر اقبال وزیر فرهنگ است، عرض کنم در این چند روز شاید بیش از ده بیست تلگراف بنده شده است وحتماً برای آقایان هم رسیده است از طرف معلمین و آموزگاران جزء کوهستان خوب نیست. آقایان همه اطلاع دارید که این اشخاص بایک وضعت بسیار سختی وظیفه مهمی را انجام میدهند بنده خواستم استدعا کنم که یازده روز دیگر موقع افتتاح مدارس است دبستانها ۱۵ شهریور باز میشوند از آقای دکتر اقبال وزیر فرهنگ که ما معتقد هستیم بایشان خواستیم استدعا کنیم که بوضعیت این اشخاص يك توجهی فرمائید و يك وضعی برای این آموزگاران از حیث حقوق در نظر بگیرید که اینها با دلگرمی بتوانند انجام وظیفه نمایند و در مضیقه قرار نگیرند این اشخاص يك مردمانی هستند که بعضی هاشان از حقوق یک نفر پیشخدمت هم کمتر حقوق میگیرند (صحیح است) این صحیح نیست در يك کشوری که ما دعوی میکنیم فرهنگ ما، پایه فرهنگ ما بالا برود و پیشرفت کند تعلیمات اجاری در سراسر مملکت عملی شود حقوق آموزگاران ما اینقدر باشد. در اینصورت اگر آقای وزیر فرهنگ احتیاجی در بودجه دارید همین الان پیشنهاد فرمائید تا اشکال این کار رفع بشود مجلس شورای ملی هم با این نظر موافقت است و مخالفتی ندارد دولت هم که فعلاً از حیث بودجه دستش باز است هر نوع مخارج و احتیاجی که دارد بقبضه بنده می تواند رفع کند بنا بر این لازم است تا مدارس افتتاح نشده باین وضع آشفته و نامنظم خاتمه داده شود

آقای نخست وزیر، در مسیحه مجد مجلس ختمی بود و معاون حضرت عالی در آنجا بود، خودتان تشریف نداشتید، آقای فلسفی راجع بمقام معلم و اشخاصی که آموزگار هستند، دیر هستند، استاد دانشگاه هستند شرحی بیان کردند که مورد قبول همه واقفند. اگر ما بخواهیم مملکتمان بظرف ترقی پیشرفت کند و این آشفتنگی و بدبختی ها جلوش گرفته بشود باید سعی کنیم مردم باسواد بشوند و مردم هم با سواد نمی شوند مگر اینکه معلم داشته باشند و معلم راهم که ۷۰ تومان ۸۰ تومان ۱۰۰ تومان حقوق باو میدهند دیگر حاضر نیست که برود در مدارس و با دلگرمی تدریس کند و شما امروز يك مستخدم را دوست دارید سبصد تومان حقوق میباید چرا باینه طلب اساسی و اصولی توجه نمیکند بنده وظیفه وجدانی خودم میدانم که در این موقعی که نزدیک است مدارس افتتاح بشود و معانی بیچاره و بدبخت هستند (صحیح است) این موضوع را بعرض مجلس شورای ملی و آقا دکتر اقبال وزیر فرهنگ برسانم تا مدارس

باز نشده فکری برای این مردم بدبخت بکنید .
 هستند مردمی که در قراه و قصبات و دهات باید انجام وظیفه بکنند (صحیح است) آقا مملکت منحصر باین شهر تهران که نیست ، قراه و قصبات و دهات دور دست هم هست مردم این مملکت باید با سواد بشوند و از این تشکیلات و مزایا و تمدن دنیا استفاده نمایند ما که نباید همینقدر بگوئیم که تهران ۴ تا دبستان و دبیرستان دارد دانشگاه دارد مملکت کلش درست است آن کسی که در سرخس نشسته است آن کسی که در ده خوانسار نشسته است فقط آقای دکتر مغربی و آقای دکتر اقبال انتظار دارند که ما کاری برای آنها بکنیم . عرض کنم که آقای کشاورز صدر هم یادداشتی داده اند راجع به دارالتربیه هشجری که بنده اشاره کرده باشم البته خود ایشان هم چندین بار تذکر داده اند یقیناً آن هم یکی از مؤسسات فرهنگی است که مورد توجه باید باشد .

نایب رئیس - آقای دکتر شفق موافقت فرمائید .

دکتر شفق - بنده بنام مذاکره در کلیات ماده میخواستم یک تذکری بدهم و هر چند امید خیلی کمی دارم که این تذکر تأثیر داشته باشد که چون بودجه کل کشور بلا فاصله مورد بحث واقع خواهد شد اگر امکان دارد امروز که یک ساعت و نیم هم بیشتر بوقت نداریم آقایان ایزدان پیشنهاد های غیر ضروری خود داری نکنند تا زودتر این یکدوازدهم تصویب بشود و بعد نظری هست در بودجه کل کشور عملی بشود این تنها تذکری است که بنده دارم .

کشاورز صدر - بنده پیشنهاد کفایت مذاکرات کردم .

نایب رئیس - اگر مخالفی نیست پیشنهادات مطرح شود ؟

وزیر فرهنگ - اجازه بدهید بنده یک توضیحی بدهم .

قبادیان - بنده میخواهم یک توضیحی بدهم .
نایب رئیس - چون پیشنهاد شده است برای بگیریم بکفایت مذاکرات آقایانی که با کفایت مذاکرات موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد . پیشنهادات مطرح میشود پیشنهاد آقای مهدی ارباب قرائت میشود .

(شرح ذیل قرائت شد)
 پیشنهاد میکنم ضمیمه لایحه ۱ دوازدهم ارداد ماه ۲۷ بتصویب مجلس شورای ملی برسد . دولت مجاز است اراضی شهر زاهدان را تا شعاع ۶ کیلو متر اطراف شهرام از آنچه در تصرف و زیربنای مردم یا باثراست با اطلاع وزارت دارائی بشهرداری زاهدان واگذار نماید تا با تصویب انجمن شهر زیر نظر فرمانداری کل بلوچستان تقسیمات محلی تعیین بهاء هر قسمت شده پس از وضع مقدار احتیاجات شهرداری بساکنین و متصرفین و داوطلبان فروخته حاصل فروش آنرا منحصراً بصرف لوله کشی و مؤسسات عام المنفعه شهراهدان برسانند .

کشاورز صدر - بنده مخالفم .
نایب رئیس - آقای مهدی ارباب .

مهدی ارباب - بنده در عالم همکاری از آقایان محترم استعفا میکنم بتوضیحات بنده توجه فرمائید اگر موجه بود بپذیرید و اگر موجه نبود بپذیرید .

نایب رئیس - بطور اختصار فرمائید .
مهدی ارباب - این پیشنهادی که بنده کردم سابقه قانونی دارد نهایت بیک اشکال غیر مسوجه و کوچکی در اداره حقوقی در وزارت دارائی بر خورده است که این اراضی را نه دایر دانسته اند نه بایر و بنده اضطراراً پیشنهاد کردم و خواستم توجه آقایان را جلب کرده باشم و سابقه قانونی این پیشنهاد را هم عرض میکنم و استعفا میکنم توجه فرمائید قانون واکناری قراولخانه ها و اراضی باثرا و دائره دولتی مورد استفاده شهرها ببلدیه های محل مصوب ۱۶ بهمنماه ۱۳۰۷

ماده واحد دولت مجاز است املاک دولتی ذیل را در هر شهری ببلدیه همان شهر واگذار نماید قراولخانه ها - سرباز خانه ها - میدان ها - اراضی دائره و بایره - قلعه های مخروبه - باغات - بیوتات راهدارخانه های حومه شهر اراضی حریم دارالحکومه ها - قنوت باثرا دولتی که ممکن است مورد استفاده شهر ها واقع شود . بلدیه ها هر قدر از محل های مزبور را برای خیابانهای جدید و مؤسسات بندی لازم است نگاهداشته و مابقی را با اطلاع وزارت مالیه ببلدیه فروخته و وجه حاصله را منحصراً بصرف تأسیسات عام المنفعه همان محل خواهند رسانید .

تیسره - خندق ها و خاکریز و حریم و حصار شهر ها که مورد استفاده نظامی نیست و تا موقع تصویب این قانون بنائی در آن نشده و در تصرف قبلی اشخاص نیست متملق ببلدیه ها میتواند فروخته و بصرف تأسیسات عام المنفعه برسانند . این قانون کماشتمل بر یکماده است در جلسه شانزدهم بهمن ۱۳۰۷ شسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

دادگر « آقایان این پیشنهاد سابقه قانونی دارد این امر هست ماخواستیم از این قانون استفاده کنیم یک اشکالیکه اداره حقوقی وزارت دارائی کرده است این است که گفته است این اراضی نه دائره است و نه بایره (دهقان - پس چیست) من نمیدانم آقا اراضی زاهدان اساساً خالصه نیست هیچ موردی هم ندارد که خالصه باشد ابتداء که شهر زاهدان تأسیس شده است مردم آمده اند توی بادو خاک مسکنی گرفته اند و کم کم بنام شهر درآمد و حق الارض گرفتند خواستیم برای امر اوله کشی از این راه کمک بگیریم این است که ماناچار شدیم بنده برای اینکه باشکال تراشی داخلی ادارات بر نخورد این پیشنهاد را کردم و بنده توجه فرمائید که کسب بیشتری بشود .

اردلان - نه آقا رای میدهم .
نایب رئیس - آقای ارباب پیشنهادی که میکنید بایس بگیرید یا این که بپذیرد گرفته بشود .
مهدی ارباب - بنده پیشنهادم را پس بگیرم بشرط اینکه در موقع طرح بودجه کل کشور مطرح بشود .

نایب رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت میشود (پیشنهاد آقای نور الدین امامی شرح ذیل قرائت شد)
 مقام ریاست محترم مجلس شورای ملی - تبصره ذیل برای ضمیمه شدن بطرح یکدوازدهم اردادماه ۲۷ پیشنهاد می شود .

تبصره ۱ - کلیه تصویب نامه های صادره راجع به دانشگاه آذربایجان تا تصویب قانون از طرف مجلس شورای ملی بقره خود باقی خواهد بود .
وزیر فرهنگ - بنده قبول میکنم .
نایب رئیس - آقای وزیر قبول فرمودند .
 پیشنهاد دیگری قرائت میشود (پیشنهاد آقای بهادری شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم بقایای سنوات ۲۴ و ۲۵ املاک آذربایجان که بواسطه مصادره از طرف منجاسرین خسارت حیران ناپذیری دیده اند و در ادارات مربوطه پیشته داده معاف شوند .
نایب رئیس - آقای بهادری .
 بنده این پیشنهاد را در ماه گذشته داده بودم چون پیشنهادها زیاد بود بنده باصرار آقایان رفقا آن را پس گرفتم فعلاً از آذربایجان خیلی شکایت رسیده که علاوه بر خسارات جریمه هم میکنند چون این مالیات ها را از آنها گرفته اند دیگر مورد ندارد که مطالبه مالیات و یا خسارات تقاضا بکنم برای رفاه حال مردم توجهی فرمائید که از آنها چیزی گرفته نشود .
نایب رئیس - آقای کشاورز صدر .
 پیشنهاد میکنم - بنده معتمد همان طوری که ایشان پیشنهاد کردند کسانی که در آذربایجان دچار زحمت و مشقت شده اند بایستی بآنها بیش از پیش کمک بشود ولی تسخیر قبیل از این که وزارت دارائی در این موضوع بحث بکنند و به بیند که مبلغش چقدر است این کار صحیح نیست بنده معتمد که ایشان پیشنهاد خودشان را پس بگیرند با وزیر دارائی مذاکره بکنند تا وزارت دارائی ببیند مبلغش چقدر است میزانش چقدر است و فعلاً بنده عقیده ندارم که آقایان نمایندگان باین پیشنهاد رای بدهند بلکه بنده معتمد همان طور که عرض کردم پس از مذاکره با وزارت دارائی آن وقت بنده هم خود یکی از موافقت این پیشنهاد خواهم بود حالا آقا بگذارید یک دوازدهم که مطرح شده است تصویب بشود و حقوق مستخدمین داده بشود شما این را جزو بودجه کل کشور پیشنهاد فرمائید علاوه بر این این پیشنهاد خرج است و بایست از در آمد کل کشور کسر بشود خود آقای نخست وزیر باید اخلاقاً کمک بکنند و نظر آقای بهادری را تأمین بکنند .
نایب رئیس - آقای نخست وزیر چه میفرمائید .
نخست وزیر - بنده بنظر مجلس است .
دکتر معظی - پیشنهاد ایشان یکم تبه دیگر قرائت می شود (پیشنهاد آقای بهادری مجدداً شرح سابق قرائت شد)
بهادری - پس بگیرم تا وقتی که بودجه کل کشور مطرح بشود .
نایب رئیس - پیشنهاد دیگر قرائت می شود (پیشنهاد آقای ابوالقاسم امینی شرح زیر قرائت شد)
 تبصره ۲ - مفاد تبصره یک قانون اجازه پرداخت یکدوازدهم حقوق و هزینه کل کشور بابت اردیبهشت ماه ۲۷ شامل اعتبار ترفیع و اضافات و کمک هزینه سال ۱۳۲۵ کارمندان مجلس شورای ملی نیز خواهد بود .
نخست وزیر - قبول میکنم .
نایب رئیس - پیشنهاد دیگر قرائت می شود (پیشنهاد آقایان ساعد و دهقان و غیره شرح زیر قرائت شد)
 پیشنهاد می نمایم اعتبار بیش بینی شده در بودجه ۱۳۲۷ وزارت فرهنگ در فقره ۲۲ مربوط به دانشگاه تبریز ضمیمه یکدوازدهم گردد .

پیشنهاد میکنم بقایای سنوات ۲۴ و ۲۵ املاک آذربایجان که بواسطه مصادره از طرف منجاسرین خسارت حیران ناپذیری دیده اند و در ادارات مربوطه پیشته داده معاف شوند .
نایب رئیس - آقای بهادری .
 بنده این پیشنهاد را در ماه گذشته داده بودم چون پیشنهادها زیاد بود بنده باصرار آقایان رفقا آن را پس گرفتم فعلاً از آذربایجان خیلی شکایت رسیده که علاوه بر خسارات جریمه هم میکنند چون این مالیات ها را از آنها گرفته اند دیگر مورد ندارد که مطالبه مالیات و یا خسارات تقاضا بکنم برای رفاه حال مردم توجهی فرمائید که از آنها چیزی گرفته نشود .
نایب رئیس - آقای کشاورز صدر .
 پیشنهاد میکنم - بنده معتمد همان طوری که ایشان پیشنهاد کردند کسانی که در آذربایجان دچار زحمت و مشقت شده اند بایستی بآنها بیش از پیش کمک بشود ولی تسخیر قبیل از این که وزارت دارائی در این موضوع بحث بکنند و به بیند که مبلغش چقدر است این کار صحیح نیست بنده معتمد که ایشان پیشنهاد خودشان را پس بگیرند با وزیر دارائی مذاکره بکنند تا وزارت دارائی ببیند مبلغش چقدر است میزانش چقدر است و فعلاً بنده عقیده ندارم که آقایان نمایندگان باین پیشنهاد رای بدهند بلکه بنده معتمد همان طور که عرض کردم پس از مذاکره با وزارت دارائی آن وقت بنده هم خود یکی از موافقت این پیشنهاد خواهم بود حالا آقا بگذارید یک دوازدهم که مطرح شده است تصویب بشود و حقوق مستخدمین داده بشود شما این را جزو بودجه کل کشور پیشنهاد فرمائید علاوه بر این این پیشنهاد خرج است و بایست از در آمد کل کشور کسر بشود خود آقای نخست وزیر باید اخلاقاً کمک بکنند و نظر آقای بهادری را تأمین بکنند .
نایب رئیس - آقای نخست وزیر چه میفرمائید .
نخست وزیر - بنده بنظر مجلس است .
دکتر معظی - پیشنهاد ایشان یکم تبه دیگر قرائت می شود (پیشنهاد آقای بهادری مجدداً شرح سابق قرائت شد)
بهادری - پس بگیرم تا وقتی که بودجه کل کشور مطرح بشود .
نایب رئیس - پیشنهاد دیگر قرائت می شود (پیشنهاد آقای ابوالقاسم امینی شرح زیر قرائت شد)
 تبصره ۲ - مفاد تبصره یک قانون اجازه پرداخت یکدوازدهم حقوق و هزینه کل کشور بابت اردیبهشت ماه ۲۷ شامل اعتبار ترفیع و اضافات و کمک هزینه سال ۱۳۲۵ کارمندان مجلس شورای ملی نیز خواهد بود .
نخست وزیر - قبول میکنم .
نایب رئیس - پیشنهاد دیگر قرائت می شود (پیشنهاد آقایان ساعد و دهقان و غیره شرح زیر قرائت شد)
 پیشنهاد می نمایم اعتبار بیش بینی شده در بودجه ۱۳۲۷ وزارت فرهنگ در فقره ۲۲ مربوط به دانشگاه تبریز ضمیمه یکدوازدهم گردد .

وزیر فرهنگ - دولت قبول میکند .
نایب رئیس - دولت قبول کرد پیشنهاد دیگر قرائت می شود .
 (پیشنهاد آقای دهقان شرح زیر قرائت شد)
 پیشنهاد می نمایم تبصره ۱۱ بودجه سال ۱۳۲۷ مربوط بترفیع و اضافات کارمندان ادارات و مجلس بنام یک تبصره العاقی یکدوازدهم ضمیمه شود .
نخست وزیر - اگر همین ماده است که در گزارش کمیسیون بودجه است قبول میکنم .
نایب رئیس - دو مرتبه قرائت می شود .
دهقان - مال بودجه است آقا کلمه قضات را هم اضافه فرمائید .
نخست وزیر - بسیار خوب قبول میکنم .
نایب رئیس - قبول فرمودند آقای نخست وزیر .
 پیشنهاد دیگر قرائت می شود .
 (پیشنهاد آقایان محسن گنابادی ضیاء ابراهیمی کشاورز صدر تنبوی فولادوند شرح زیر قرائت شد)
 پیشنهاد مینمایم تبصره ده از ماده دوم قانون بودجه ۱۳۲۷ دایر بپخشودگی بقایای سنواتی تا آخر سال ۱۳۲۱ که در کمیسیون بودجه تصویب گردیده بیوست این قانون (یکدوازدهم مربوط به مرداد ماه ۲۷) تصویب شود .
نایب رئیس - آقای نبوی .
نبوی - در قانون بودجه که الان مطرح است و از کمیسیون بودجه مجلس آمده است تبصره پیش بینی شده است که بقایای سنواتی که تا حالا مانده است بخشیده شود و گرفته نشود این پیشنهادی که ما کرده ایم همان تبصره است عیناً و الا آن مورد گرفتاری هده است و اگر این تبصره امروز تصویب میشود موجب رفاه آنها فراهم خواهد شد ممکن است بودجه کل کشور تأخیر بیفتد و تأخیر بودجه کل باعث زحمت آنها را فراهم بکنند باین جهت ما استعفا کردیم که آن تبصره اینکه مورد تصویب کمیسیون و دولت واقع شده فعلاً تصویب شود و ضمیمه این لایحه یک دوازدهم بشود این یک چیز تازه ای نیست با جناب آقای نخست وزیر هم فعلاً صحبت کردیم و ایشان قبول کردند خواهش میکنیم از آقایان محترم که باین قسمت رای بدهند .
نایب رئیس - آقای ملک مدنی .
صادقی - آقا قبول میکنم آقای نخست وزیر هم قبول کردند .
نخست وزیر - چون در بودجه کل کشور منظور شده است قبول میکنم .
نایب رئیس - قبول فرمودند پیشنهاد دیگر قرائت میشود .
 (پیشنهاد آقایان بیه اسفندیاری و ساعد شرح زیر قرائت شد)
 تبصره زیر را پیشنهاد مینمایم . سه میلیون ریال بابت تفاوت تسعیر نرخ منات حقوق مستخدمین جزء و مصارف سفارت کبرای شاهنشاهی در مسکو و سر کنسولگری شاهنشاهی در بادکوبه که بتصویب کمیسیون بودجه هم رسیده است در یک دوازدهم منظور شود .
کشاورز صدر - پیشنهاد خرج است آقا .
نایب رئیس - آقای بیه اسفندیاری .
بیه اسفندیاری - اولاً این پیشنهاد

پیشنهاد خرج نیست دولت در جزو بودجه ای که تقدیم کرده است بمجلس این فلم آنجا نوشته شده است و در کمیسیون بودجه هم تصویب شده است (کشاورز صدر - پیشنهاد خرج است) اگر آقای کشاورز صدر هم لطف فرمائید و مخالفتی نکنند بمرور است بنا بر این بنده استعفا می کنم توجه فرمائید اگر بی مورد بود مخالفت بکنند عرض کنم که بنده خیلی متأسف هستم برای این که بنده خیلی مایل بودم در موفقی که بودجه از مجلس میگذرد شرکت بکنم و حضور داشته باشم تا نظریاتی که دارم بمرض مجلس برسانم و راجع به حوزه انتخابیه خودم عرایضی داشتم که لازم بود بمرض مجلس میرسد ولی متأسفانه روز هشتم شهریور مسافرت خواهم کرد این بودجه با این طرزى که عمل میشود تصور میروم مورد استفاده دولت و مردم قرار نگیرد و نتوانند از این بودجه استفاده بکنند و با این یکدوازدهم و پیشنهاداتی که تصویب میشود بالاخره کارهای اساسی انجام نمیشود ماهه باعلافتی که داریم برای آسایش هوطنان عزیزمان که بعنوان کارمند دولت قبول خدمت کرده اند و بواسطه عدم بضاعت از طرفی و از طرف دیگر وقتی که اشخاص زندگانی شان مرتب نباشد قطعاً یک حالت بیچارگی بآنها دست میدهد و آن وقت ما میخواهیم که مأمورین دولت در حالی که هستند و هر جا که مأموریت دارند رفع بیچارگی دیگران را بکنند باین جهت است که اجبار پیدا میشود که بودجه دولت بصورت یکدوازدهم تصویب بشود ولی حالا که دولت با توجه مجلس میتواند باحال راحت بوظایفش عمل بکند و همان طور که آقای حاذقی تذکر دادند جلسات را ادامه بدهند تا شاید در این چند ماهه آخر سال استفاده ای از بودجه کشور بشود . اما پیشنهادی که جناب آقای ساعد امضاء فرموده اند و بنده هم امضاء کرده ام از این لحاظ نیست که بنده برادر وزیر خارجه هستم و این پیشنهاد را کرده ام و آقای وزیر امور خارجه هم نسبت باین موضوع چیزی به بنده اظهار نکرده است جناب آقای ساعد مذاکره کردند و آقای حمید سیاح سفیر کبیر ایران در مسکو که در طهران هستند بایشان متوسل شده اند که وضعیت اتحاد جماهیر شوروی را آقایان کاملادر نظر دارند که در آنجا اگر بکسی حقوق نرسد وضعیت زندگانش فوق العاده دشوار است برای این که مثل سایر جاها نیست که تجارتخانه ای داشته باشد و سالیانی داشته باشد بانکهائی داشته باشد معاملاتی باشد که اگر مأمور دولت مدتی حقوقش نرسد بتواند به وسایل دیگر زندگانی خود را بچرخاند و اداره بکند تا این که پول برسد و حقوقش را بگیرد و بدینوش بدهد وزارت خارجه بودجه ای تقدیم کرده است که پس از تصویب اعتبار داده بشود که بتواند مأمورین خود را بخارج فرستد الان چند نفر هستند که باید بیاکستان و هندوستان بروند و اینها بواسطه همین بودجه معطل هستند در صورتی که سفرای آنها آمده اند بایران و مقضی است که از طرف ایران هم مأمورین مربوطه بآنجاها بروند حالا بنده در این قسمت عرضی ندارم ولی در مورد سفیر کبیر ایران در مسکو و سر کنسول ایران در بادکوبه باز رعایت وضعیت دوایر شوروی و اینکه کسی نمی تواند از هیچ طریق کمکی داشته باشد

بنوان فرض بنده توجه آقایان را نسبت باین موضوع جلب میکنم و استدعا میکنم که عرایض بنده مورد توجه آقایان قرار گیرد و این تبصره را موافقت فرمایند برای این که رفع اشکال از مأمورین وزارت خارجه که باید حافظ حقوق دولت و مردمی که در آنجا هستند باشند این رفع اشکال بشود و آنها بتوانند وظایف خود را انجام بدهند

صادقی - دولت قبول میکند آقای

نخست وزیر - قبول میکنم

نایب رئیس - آقای تقی زاده

تقی زاده - پیشنهاداتی که آقایان میکنند منجر بر اینکه تکه تکه ما بوده مملکتی را برداریم تصویب نکنیم بنده اینطور استنباط میکنم که استنباط آقای حاذقی صحیح باشد و مقصود این نیست که از فردا بودجه کل مملکت مطرح بشود اگر بنا بود که بودجه کل کشور مطرح بشود این مطالبی که اینقدر باهجه میخواهند بگویند چیست سه چهار روز دیگر هم ممکن است آقایان صبر بکنند ولی همان طوریکه آقای یمن اشاره فرمودند که در شهر یور مسافرت میکنند و آن موقع هم بودجه مطرح نمیشود که مطالبشان را بگویند این مطلب هم تکرار میشود و این ترمیمی ندارد برای این که هر یک از آقایان ریائی در بعضی از موارد بودجه دارند و نمی توانند که بصورت این تبصره و آن تبصره بگویند این نظریات چه محدود چه نامحدود باشد در بودجه مملکتی باید گفته شود و بودجه مملکتی یکی از مهم ترین بلکه مهمترین کار مجلس شورای ملی است (صحیح است) که باید اگر ۲۰ روز هم لازم باشد وقت صرف بکنند و این کار انجام بشود الا آن خیالی صحیح بود که یکدوازدهم مطرح بشود برای اینکه اگر مطرح نمیشد یکمده از مستخدمین دولت بی حقوق میماندند دیگر خواهشمندم آقایان تکه تکه آنرا پیشنهاد نفرمایند زیرا وقتی که بودجه کل مملکت مطرح شد آنوقت مال مسکو را هم تصدیق خواهیم کرد که بدهند اما بنده خواهش میکنم در این طرح یکدوازدهم که فوریت دارد برای تصویب مجلس تکه تکه قسمتهای بودجه کل مملکتی را اینجا پیشنهاد نکنند اگر چه ممکن است که مخبر کمیسیون هم قبول بکنند قبول مخبر هیچ مناطی نمیشود که دیگران هم پیشنهاد بکنند در صورتی که مطابق نظامنامه هم مخبر نمی تواند قبول بکند ولی دوباره هم میشود بحث کرد و بنده این موضوع و دادن پول مسکو را عرضی ندارم ولی عرضم این است که آقایان امساک نفرمایند که ماده ماده از بودجه برنارند و جزء تبصره بگذارند

نایب رئیس - آقای نخست وزیر

نخست وزیر - در طرحی که آقایان نمایندگان امضاء کرده اند مخبر دیگر ندارد وقتی که تصویب شود و دولت هم قبول بکند چون این مطلبی است که در بودجه کل کشور منظور شده است البته نظر جناب آقای تقی زاده از جهت عدم اطلاع این مطالب صحیح است و بنده از همه آقایان استدعا میکنم که تکرار نشود ولی چون این پیشنهادی که آقای یمن کردند دولت هم قبول میکند بنده هم قبول میکنم که جزو یکدوازدهم منظور بشود و باقی پیشنهادات را آقایان بگذارند برای بودجه کل کشور

نایب رئیس - دولت قبول کرد پیشنهادات دیگر قرائت میشود.

(پیشنهاد آقای دهقان و فولادوند بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهادی که برای پرداخت اضافات سال ۳۲۶ کارمندان وزارتخانه ها و مورد موافقت دولت قرار گرفت (قضات) را هم اضافه می نمایم.

سزوار - قضات را هم اضافه کردند و مورد قبول واقع شد.

نایب رئیس - بلی موافقت کردند

دهقان - بنا بر این بنده توضیحی ندارم چون اول کلمه قضات نبود مقصود این بود که قضات هم اضافه شوند.

نایب رئیس - پیشنهادات دیگر قرائت میشود.

(پیشنهاد آقای دکتر اعتبار بشرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی پیشنهاد میکنم تبصره ذیل بلاجه یکدوازدهم اضافه شود. تبصره - دولت مجاز است حقوق مستخدمین خارجی را که در استخدام دارد تا تصویب یا رد قرار داد استخدامی آنها از طرف مجلس شورای ملی بنوان روز مزد بپردازد.

نایب رئیس - آقای دکتر اعتبار.

دکتر اعتبار - عرض میشود که منظور از این لایحه یکدوازدهم این است که حقوق مستخدمین دولت پرداخت شود و دولت يك عدهای مستخدمین خارجی هم دارد که اینها سابقاً بر طبق تصویب نامه ای استخدام شدند ولی چون قانونی از مجلس گذشت که دولت حق استخدام روز مزدی ندارد بنا بر این باید تکلیف اینها معلوم شود و بعد هم حقوقشان پرداخت شود این قراردادها برای تصویب باید بمجلس بیاید الان يك سال تمام است که حقوق این مستخدمین خارجی که در کار دولت هستند داده نشده است و اینها بلا تکلیف هستند بنده پیشنهاد کردم تا وقتی که پیشنهادی تقدیم مجلس شورای ملی نشده که قرار دادها تصویب مجلس شورای ملی برسد یا رد بشود دولت بتواند حقوق آنها را بنوان روز مزد بپردازد و این يك چیزی است که خیال میکنم جناب آقای وزیر هم يك توجهی خواهند فرمود (دکتر طبا - تکلیف استخدامیشان باید تعیین شود) عرض کردم که اینها یکسال است حقوق نگرفته اند و باید تکلیف اینها روشن بشود.

نایب رئیس - آقای اردلان

اردلان - علت مخالفت بنده با پیشنهاد نماینده محترم آقای دکتر اعتبار این است که این پیشنهاد مخالف آن قانونی است که در دوره چهاردهم از تصویب مجلس شورای ملی گذشته است اتفاقاً بنده از اول دوره چهاردهم تا آخر دوره مبارزه کردم تا این قانون را گذرانند که مستخدمین خارجی مستقیماً بانظر مجلس شورای ملی استخدام بشوند و حقوق و تابعیت آنها معلوم شود و بنده استدعا میکنم که آقای دکتر اعتبار يك توجهی در این قسمت نفرمایند که این موضوع سابقاً زحمتی کشیده شده و از لحاظ سیاست فوق العاده مهم

است از این جهت که مجلس شورای ملی نظر داشته باشد که اتباع خارجه اولاً تابعیت شان معلوم بشود و بعد حقوقشان معین بشود این يك نظر بسیار کلی است و نمکن است که نظر جناب عالی نسبت بیکدی دو نفر صائب باشد ولی تصدیق میفرمایید که با يك زحمتی این قانون گذشته و جناب عالی حالا میخواهید آنرا لغو بکنید مجلس شورای ملی برای همین کار است این مستخدمین خارجی باید تابعیت شان معین شود تا بعد استخدام بکنند و در ضمن شاید يك عده ایرانی باشند که صلاحیت داشته باشند بجای آنها استخدام بشوند این فقیده بنده است که باید ایرانیها را بکار واداشت ولی البته يك عده هم دولت مستخدم خارجی دارد که یکسال است بااستناد همان ماده قانونی که در دوره چهاردهم گذشته است با آنها حقوق داده نشده حقوق آنها باید داده بشود (مهندس رضوی - یکمده شان زیاد هستند) بلی البته يك عده شان زیادی هستند ولی آن کسانی که هستند باید با آنها حقوق داده شود و جناب آقای نخست وزیر باید در این موضوع توجه فرمایند

دکتر اعتبار - بنده عرض نکردم که مستخدمین خارجی استخدام بکنند بنده عرض کردم باشخصی که استخدام شده اند و تا کنون حقوق نگرفته اند حقوقشان پرداخت شود.

نایب رئیس - نظر دولت در این موضوع چیست؟

صادقی - اساساً آقای ایراد آقای دکتر در این مورد وارد است زیرا اشخاصی هستند که اینها اوابح استخدامی شان آمده است بمجلس ولی از مجلس نگذشته است یا باید حقوق اینها را هر چه هست داد و با تکلیفشان را زودتر روشن کرد بنظر بنده آقای دکتر موافقت فرمایند تا یک مدت معینی وضع آنها روشن بشود بهتر است.

دکتر اعتبار - بنده می بینم که بسیاری از رفقا اصرار دارند که بنده این پیشنهاد را پس بگیرم (رحیبان - صحیح است) آقای رحیبان شما که منظور مرا فهمیدید بنده حالا این را پس بگیرم ولی از آقایان استدعا میکنم فکری بکنند لواجیحی که برای استخدام آنها بمجلس آمده است یا تصویب بکنند یا رد بکنند اینها بیش از این بلا تکلیف نباشند و دولت باید حقیقه تکلیف این افراد را معلوم نماید.

اردلان - صحیح است بسیار خوب

نایب رئیس - پیشنهاد ایشان مسترد شد.

پیشنهاد دیگر قرائت میشود

(پیشنهاد آقای امامی اهری بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد می کنم تبصره زیر بیاورد يك الحاق شود تبصره - کلیه فارغ التحصیل های دانشکده های پزشکی و حقوق و دانشسرای عالی که میخواهند وارد خدمات دولتی شوند باید سه سال اول خدمت خود را در شهرستان انجام دهند تا پایه های آنها تثبیت شود بعداً هم دو سال خدمت در شهرستان ها برآورد سال خدمت در مرکز شناخته شود مفاد این تبصره در باره کارمندان وزارتخانه ها که اشتغال آنها در شهرستان ها لازم باشد قابل اجرا خواهد بود

نایب رئیس - آقای امامی اهری

امامی اهری - بنده از آقایان تقاضا می

کنم که بگذری برایش بنده توجه فرمایند يك مرتبه دیگر با این پیشنهادی که تقدیم کرده ام می خوانم و بعداً يك توضیح مختصری هم در اطراف پیشنهادم میدهم

(پیشنهاد مریز توسط آقای امامی اهری بشرح سابق قرائت شد)

دکتر طبا - این موضوع صحیح نیست بنده توضیح میدهم

امامی اهری - اگر جناب عالی نماینده شهرستان ها بودید از در دل آنها اطلاع داشتید (دکتر طبا - بنده نماینده شهرستان ها هستم و اشکالات شما را هم میدانم و حالا توضیح میدهم) بنده از این پیشنهادی که کردم نظر کم ارزادتی بطبقه تحصیل کرده کشور ندارم (صحیح است) و بلکه همیشه با آنها با نظر تکریم احترام و تحسین نگاه میکنم (رفیع - نودتان هم از آنها هستی) بلی بقول حضرتعالی بنده هم افتخار دارم که در این مملکت تحصیلاتی کرده ام و فقیده بنده این است که باید موجبات وسایل آسایش آنها را فراهم کرد اما متأسفانه وضعی پیش آمده است که آقایان دکترها با یاسانه ها حقوق یا فارغ التحصیل های دانشسرای عالی چه آنهایی که الان مشغول خدمت هستند و چه آنهایی که بعداً وارد خدمت خواهند شد هیچوجه حاضر نیستند بولایات بروند (صحیح است) الان جناب آقای دکتر اعلم الملک وزیر بهداری اطلاع دارند در ارسباران حوزه انتخابیه بنده ۴۰۰ هزار نفر جمعیت دارد مردمانی زحمت کش مردمان کاری فعال از هر حیث که ملاحظه بکنید بمملکت خودشان خدمت میکنند ولی اینها چندین ماه است که دکتر ندارند، آقای دکتر طبا بنده میخواهم عرض کنم که این آقایان دکترها ناچ سرما هستند نور چشم ما هستند به همین منظور است که بنده این پیشنهاد را کردم بهر نحوی که ممکن است این آقایان را تشویق بکنیم و دو سال خدمت آنها در شهرستانها مطابق سه سال خدمت در تهران باشد چنانچه سابقاً هم در عدلیه مرسوم بود که برای یاسانیه های حقوق رتبه چهار قضائی میدادند یعنی برای اشخاصی که میرفتند بولایات و در مرکز رتبه سه با آنها میدادند (بعضی از نمایندگان - الان هم همین طور است) بنده مقصودی ندارم که اصلاً زور بشود و جبر در عین این کار بشود (دکتر اعتبار - با وجود سازمان هاشمی خدمات اجتماعی اصلاً دکتری در بهداری نخواهد مانند برای این که آنجا حقوق خوبی میدهند) بهر حال بنده منظورم این است که چون آقایانی که در طهران خدمت میکنند حقوقشان مرتب است پایه هاشان مرتب است و بر عکس اشخاصی که در ولایات خدمت میکنند از هر چیز محرومند روی این اصل بنده پیشنهاد کردم چون ولایات هم از این تهران انتظاراتی دارند و حق دارند (صحیح است) الان ملاحظه فرمایند سراب طیبی ندارد، مراغه بی طیبی است و هم چنین ارسباران بدون طیبی است و کلیه نقاط آذربایجان را که نگاه می کنید بدون طیبی است (صحیح است) روی این اصل بنده مخصوصاً از جناب آقای نخست وزیر و دولت تمنا میکنم که در اطراف این پیشنهاد بگذری توجه و دقت فرمایند در صورتی که

ممکن باشد قبول بکنند بنده دیگر بیش از این توضیحاتی عرض نمی کنم

بهادری - احسن آقای امامی

نایب رئیس - آقای دکتر شفق

دکتر شفق - از آرزوهای قلبی بنده این است که در این دور مجلس يك پیشنهاد عملی بکنم و مسائل کنونی که با جنبه مالی یا جنبه استخدامی دارد در جزء يك دوازدهم که انشاء الله دیگر بعد از این کار را آقای چندین بار کردیم و خسارت آنرا عملاً چندین مرتبه دیدیم، در مواردی دیدیم که يك مواد فوری را جل يك دوازدهم آوردند و مبنای يك خسارت بران نایبیری برای مجلس شد این موضوعی که آقای امامی فرمودند در همین باب چه از لحاظ پزشکیها و چه از لحاظ دانشکدهها يك کمیسیونهایی شده است که در یکی دو تایش خود بنده شرکت داشته ام این مقدمات و سوابق دارد مثلاً برای مثال در وزارت فرهنگ برای معاینه يك مقرراتی هست یعنی قانونی است که هر معلم سه سال باید در خارج باشد با این سوابق و مقدمات آقا اجازه بدهید این موضوع بماند برای بودجه کل کشور چنانچه آقای تقی زاده هم اظهار داشتند بودجه کل کشور باستانی از فردا مطرح بشود (صحیح است) و مطالب مربوط بااستخدام کشوری مطالب مربوط بمالیات کشور مطالب مخصوص بپزشکان و معلمین اینها باید واقعاً از روی مطالعه بعمل آید مطلق اینک در ولایات طیبی نیست یا معلم نیست کافی نیست که مالان فوراً يك ماده ایرارای بدهیم و بعد یشیمان بشویم (فولادوند - چرا یشیمان بشویم؟) راجع بمعلمین مایک قانونی داریم که باید سه سال در خارج از مرکز باشند آنرا نسخ میکنند ایرام میکنند چه میکنند؟ این عجله که نمی شود این مسئله روشن است ولی حالا موقع آن نیست و بنده خواهش میکنم آقای امامی فعلاً پیشنهاد خودشان را پس بگیرند

برزین - استرداد کردند

امامی اهری - بنده استرداد نکردم ولی بنده موافقت میکنم فعلاً باشد تا موقعیکه بودجه کل کشور بیاید آنوقت مطرح شود

نایب رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت می شود

(پیشنهاد آقای نخست وزیر بشرح زیر قرائت شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی خواهش میکنم دو تبصره ذیل بیاورد واحد اضافه شود

نایب رئیس - این دو تبصره که خوانده می شود از طرف دولت تقاضا شده است آقایان دقت فرمایند

تبصره - وزارت دارائی اجازه داده میشود از محل یک هزار و شصت و پنج میلیون و سیصد و ده هزار ریال اعتبار که در گزارش کمیسیون بودجه بمجلس شورای ملی بنوان مخارج عمران و تولیدی کشور منظور شده است مبلغ بیست میلیون ریال بری پرداخت مخارجی که سازمان برنامه هفت ساله کشور بایستی برای تهیه و تنظیم برنامه تفصیلی مصرف نماید

اعتبار بدهد این اعتبار برای مخارج اداری و فنی و حقوق مستخدمین و مأمورین اتباع داخله و خارجه و مصارف اداری قابل پرداخت خواهد بود

تبصره ۲ - وزارت دارائی مجاز است ۴ نفر متخصص عالی مقام از اتباع يك یا چند کشور از کشور های فرانسه و بلژیک و هلند و سوئیس و سوئد برای مشاوره در مسائل حقوقی و مالی و فنی مربوط باجرای بند (ه) از قانون مصوب ۲۹ مهر ۱۳۲۶ برای مدتی که از ۴ ماه تجاوز ننماید استخدام کند و حق الزحمه و خرج سفر و مخارج اقامت آنها را در ایران منتهی تا میزان دو میلیون ریال از محل اعتبار هزینه انتظامی کشور بپردازد

نایب رئیس - آقای نخست وزیر توضیح دارید؟ فرمایند

نخست وزیر - متأسفانه بودجه کل کشور از حیث تصویب کارش در تحریک انتقاد و بسیاری از مشکلات کار مملکت که بایستی هر چه زودتر لوابحش تقدیم بشود معوق مانده است ولی آنطور که احساس کردم دو مظل بود که مورد توجه نمایندگان محترم است یکی موضوع برنامه هفت ساله (صحیح است) یکی هم موضوع قانون مهر ماه ۱۳۲۶ در باب مذاکراتی که مایبند در باب شرکت نفت انگلیس و ایرا بکنیم (صحیح است) که مورد استیضاح هم واقع شده است (صحیح است) باین جهت چون بنده ترسیدم که اگر بنا بشود موکول بشود اینکار بلوا بچ دیگر و تصویب بودجه کل کشور طول میکشد بازم بسته بنظر خود آقایان است بنده اصرار می ندارم برنامه لایحه اش در کمیسیون تصویب شده است و برای طرح در مجلس شورای ملی آماده است يك ماده ای هم در خود گزارش گنجانیده شده است که در طرف ۴ ماه دولت مکلف خواهد بود برنامه تفصیلی و اقداماتی را که باید بعمل بیاید برطبق این قانون تهیه کند و بمجلس شورای ملی تقدیم کند برای اینکه این برنامه تفصیلی صورت عمل بخورد بگردد ناچار بایستی یکمده بخصوص مسافرتهایی بکنند بنقاط مختلفه مملکت و نظریات خودشان را تهیه بکنند و کارهایی که باید بکنند انجام بدهند و گزارش واقعهش را بسازمان بدهند سازمان هم تصویب میکند حالا اگر اصراری باشد در اینکه این برنامه هفت ساله از سال شروع بکند بعمل ناچار این اشخاص باید زودتر حرکت بکنند چون اگر بیابیز و زمستان برسیم وسیله مسافرت نخواهد بود حالا این را آنطوریکه بنده احساس کردم اگر مورد نظر اکثریت نمایندگان مجلس است که زودتر شروع بشود بکار که اعتبارش را لطف فرمایند مشغول بشویم اگر هم بنا است بماند برای سالهای بعد آنهم بسته بنظر مجلس شورای ملی است مطلب دیگر هم از حیث متخصص برای مذاکره با شرکت نفت بطوریکه در روز هم بعرض آقایان رساندم البته از هفته آینده نماینده عالی مقام شرکت از لندن خواهد آمد و مشغول مذاکره در باب اموری که خودمان در اینجا در طی سنوات گذشته بخصوص در طرف این چند ماه اخیر از مهرماه ۲۶ به بعد مطالعاتی کردیم هم حقوقی هم فنی هم بالاخره از قسمت بین المللی موجود است و بر آن اساس مذاکره خواهیم کرد ولی چون بالاخره بایستی

این عمل منجر شود بیک توافق طرفینی و بعد از آنکه بتصویب مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرا نباشد برای اینکه از هر جهت اطمینان خاطر حاصل باشد که کلیه نظریات متخصصین جلب شده است این تبصره را بر عرض مجلس رساندم که اگر اجازه فرمایند از ممالک بیطرف غیر بیچ مملکت معظمه که در دنیا شناخته شده است متخصص دعوت شود که کمک بکنند هم از جهت پیش بینی نه ضابطی که برای ایشان لازم است و هم اگر توافقی از جهت موافقت نامه طرفین حاصل شد هر دو بسته بنظر مجلس است .

نایب رئیس - آقای اقبال موافقت؟

اقبال - بلی موافقم .

نایب رئیس - آقای نبوی موافقت؟

نبوی - مخالفم .

نایب رئیس - فرمائید .

نبوی - بنده خیال میکنم که طرح این دو تبصره از نظر اسلوب دارای اشکال باشد برای اینکه الان طرح تقدیمی آقایان و کلامه نبی بر تصویب یکدوازدهم مطرح است در طرحی که و کلامه دادند دولت نمیتواند پیشنهاد بکند (کشاورز صدر - چرا نمی تواند؟) اجازه فرمائید همانطور که حضرتعالی با دولت موافقت بنده هم هستم ولی برای موافقت با دولت که نمیشود همه قوانین را زیر پا گذارد و یک کار خلاف قانونی انجام داد این صحیح نیست آقای کشاورز عرض کردم بنا بر لایحه ای که در مجلس طرح میشود دو صورت دارد یا لویجی است که دولت داده البته دولت نمیتوانست در این موضوع لایحه ای بقیه دو فوریت تقدیم مجلس کند و ما هم فوراً تصویب بکنیم یا طرحی است که و کلامه میدهند در طرحی که و کلامه میدهند دولت نمیتواند یک چیز را پیشنهاد بکند ولی میتواند یک پیشنهادی را قبول کند و بعد از آنکه قبول کرد مجلس باید بعد بهش رأی بدهد ولی این طرحی است که و کلامه تهیه کرده اند و تقدیم مجلس کرده اند بعقیده بنده خلاف آئین نامه مجلس است که دولت در این طرح پیشنهاد بکنند راجع باین موضوع دولت باید طرح جداگانه ای تنظیم کند (برزین - مطابق چه ماده ای؟) مطابق موادی که طرز دادن لویج بمجلس در آئین نامه تصریح شده است که بچه طریقی لویج را میشود تقدیم مجلس کرد و از طرف دیگر هم برنامه هفت ساله در کمیسیون تمام شده بنده حالا در اصلش وارد نیشوم ولی همانطوریکه فرمودند شاید امر ضروری هم باشد ولی مخالف آئین نامه مجلس است .

نایب رئیس - بنده عقیده دارم که این بر خلاف آئین نامه مجلس نیست دلیل هم دارم (صحیح است) برای اینکه یک طرحی است که نمایندگان محترم داده اند و یک مطلبی است واجب میدانم که جزء این طرح باشد ولی نظر باینکه وکیل نمیتواند پیشنهاد خرج بکند این را دولت لازم دانسته است که هر چه زودتر تقدیم بکنند و اگر چنانچه این پیشنهاد را دولت بکند بنظر بنده مخالف آئین نامه نیست آقای اقبال فرمائید .

اقبال - عرض کنم موافقیکه قانون خرید اسلحه از امریکا در مجلس مطرح شد بطوریکه آقایان بیخاطر دارند بنده با نهایت شدت با آن قانون مخالفت کردم و الان هم با همان شدت با این قانون که

از تصویب مجلس شورای ملی گذشته است و باید اجرا صکدر مخالفم و آنوقت در ضمن عرض عرض کردم که چون مملکت ما ملکت زراعتی و صناعتی است ما متاعیم مملکت ما از این جهت آباد شود و عرض کردم که من شخصاً موافقم که دولت امریکایی هر دولت دیگری با ما از این جهت کمک بکند و با آلات و ادوات فلاحه و بهداشت و فرهنگ بدهند بنده با همان شدتی که با آن لایحه مخالف بودم با این تبصره آقای نخست وزیر موافقت زیرا که تمام آقایان موافقت کرده با لایحه مملکت ما باید بیک صورتی آباد شود و این مجال است بدون اینکه یک برنامه ای داشته باشیم و مطابق آن برنامه در هر سال یک قدم هائی برای اصلاح مملکت از هر جهت برداشته شود کمیسیون برنامه مجلس بعد از مدتی مطالعه و اقدام بالاخره این برنامه را تصویب و تقدیم مجلس هم کردند در یکی از مواد آن برنامه تصور میکنم همانطوریکه آقای نخست وزیر گفتند باید در مدت ۴ ما تمام جزئیات این امر با اطلاع مجلس شورای ملی و کمیسیون برنامه برسد که از هر جهت اشکالی برای اجرای برنامه باقی نماند حالا گمان میکنم که اگر ما حالا تبصره را تصویب بکنیم قانون برنامه ویس از اینکه تصویب شد تازه قابل اجرا نیست برای اینکه باید گزارش این جزئیات برسد و بنظر بنده بسیار بسیار معقول است که مجلس اجازه بدهد این مبلغ در اختیار وزارت دارائی گذاشته شود و برای تهیه مقدمات امر باستانی کمیسیونهای متعددی تشکیل شود و بولایات بروند و کارها را از نزدیک به بینند و برنامه مخصوص برای هر یک از ولایات معلوم بکنند و یک برنامه کلی تهیه بکنند لذا چون آقای نبوی فرمودند مخالف آئین نامه است بنده خواستم برای اطمینان آقای نبوی عرض کنم که این اصلاً مخالف آئین نامه مجلس نیست چون در آئین نامه چنین تصریحی نشده است البته ممکن است استنباط ایشان اینطور باشد ولی همان طور که آقای رئیس مجلس هم فرمودند چون نمایندگان نمیتوانند پیشنهاد خرج بکنند و این موضوع هم مورد علاقه نمایندگان مجلس است این است که این پیشنهاد بوسیله آقای نخست وزیر شد .

دکتر معظمی - بنده اخطار دارم

نایب رئیس - آقای دکتر معظمی فرمائید

دکتر معظمی - در اینجا آقای نخست وزیر

یک پیشنهادی تقدیم مجلس شورای ملی نمودند راجع باینکه درخواست اعتباری برای برنامه ۷ ساله خواستند بنده در اصلش مخالفتی ندارم ولی حق این بود که لایحه اش را می آوردند و همه ما مطالعه میکردیم و البته از نظر اصول قانون گذاری این راه بهتر است (صحیح است) ولی بنده یک

اسکال دیگری داشتم باستناد تبصره ۸ ماده واحده مصوب ۱۳ بهمن ۲۶ که در آنجا عوائد شرکت نفت را مطابق قانون خاصی مداخلت اختصاص داده ایم برای کارهای تولیدی (صحیح است) و کارهای تولیدی نه هر کار تولیدی - کار تولیدی که نقشه آنرا مجلس تصویب کند و منظور ما از گذراندن آن قانون این بود که عوائد شرکت نفت مسلماً صرف کارهای تولیدی شود یعنی جزء

عوائد تولیدی ذکر نشود و بعد صرف مخارجی شود بطور متفرقه که نتیجه ای از آن حاصل نشود و چون در تبصره ای که آقای نخست وزیر تقدیم کرده اند جمع کل رقم را قید فرمودند آن ۳۱ میلیون تومان هم جزء این است و ممکن است با تصویب این قسمت ما تأیید کرده ایم که این قانون بقوت خودش باقی نیست من تمنی میکنم جناب عالی این مبلغ را برای هر چه میخواهید مصرف کنید یا بصرف کارخانه یا هر چیز دیگری صلاح میدانید لایحه اش را بیاورید و ما هم موافقت میکنیم ولی این که تلویحاً اجازه بدهند موافقت بشود این را ما موافقت نخواهیم کرد در تبصره ۸ ماده مصوب ۱۳ بهمن ۲۶ را که کمیسیون بودجه هم در آن قسمت تردید داشته است در صفحه سه هم هست که دولت چنین حقی نداشته است و نمیتوانسته است این کار را بکند و در آنجا قید کرده است راجع باصل موضوع هم چون بنده مطالعه ای ندارم نفیاً و اثباتاً چیزی عرض نمیکنم و اما راجع به قسمت تبصره دوم تبصره دوم بر خلاف اصل است یعنی جناب عالی هیچ مانعی ندارد که برای آن متخصصی که لازم دارید با هر دولتی میتوانید مذاکره کنید و شرایط استخدام آنها را در تحت یک لایحه ای بمجلس تقدیم کنید الان این پیشنهاد دولت را که ما میخواهیم تصویب کنیم این اعتبارش همان وضعیتی را پیدا خواهد کرد که ما در موقع تصویب لایحه خرید اسلحه از امریکا بآن رأی دادیم که گفته شد هزینه حمل و نقل بعداً معلوم میشود و پرداخت میشود و در نتیجه ۱۵ میلیون ۱۶ میلیون ما مقروض شدیم این است که باید در اصل این مذاکره فرمائید و اصل لایحه ای آنرا هم باستانی جدا گانه بیاورند که زودتر کمیسیون خارجه ملزم بشود نظر بعد تمینی می کنیم که راجع باین موضوع توضیح فرمائید که این قانون بقوت خودش باقی است البته بقوت خودش باقی است و اگر بنا باشد دیناری صرف کارهای غیر تولیدی شود باید بتصویب مجلس باشد .

نایب رئیس - آقای نخست وزیر .

نخست وزیر - بنده ملتفت نشدم که آقای

دکتر معظمی ایرادشان کجا است؟ میفرمایند که مطابق قانون چهار در صد عوائد نفت جنوب که مطابق تبصره ۸ قانون اول بهمن ۱۳۲۶ برای مصارف تولیدی و عام المنفعه اختصاص داده شده است سبب در صد میلیون ریال بعد زیرش هم بیست میلیون دیگری نوشته اند که جمع کل آن ۱۰۶۵۰۰۰۰۰۰ ریال است . عام المنفعه دولت استفاده نکند و بدون برنامه این استفاده میشود

نخست وزیر - کدام برنامه؟

دکتر معظمی - بدون یک برنامه معینی چون در آنجا نوشته شده که یک برنامه معینی بمجلس بیاورند مقصود این است که از آن استفاده نشود .

نخست وزیر - عرض بنده چیز دیگری است آنچه که بنده پیشنهاد کردم نوشته از درآمدی که اینجا در گزارش کمیسیون نوشته شده است هزینه عبارت از اینهاست یک هزینه ایرا در نظر گرفته اند و

بریز نوشته اند اعتبار آبیاری فلاقتدر اعتبار اسفالت فلاقتدر مخصوصاً نوشته اند که این مبلغ ۱۰۶۵۰۰۰۰۰۰۰ ریال برای خرج عمرانی تخصیص داده شده (دکتر معظمی - حالا درآمد هم همین مبلغ است) من که آنجا کلمه درآمد ندارم که مغل قانون باشد این مطلب اول مطلب دوم در خود قانون قید شده است چهار در صد عوائد ۳۱۰ میلیون است و اگر بنده کلمه درآمد هم مینوشتم تازه بازم مانع نبود از محل این ۱۰۶۵۰۰۰۰۰۰ میلیون که کلتش بموجب قانون نباید اختصاص بجائی داشته باشد فقط چهار درصد ۳۱۰ میلیون است بنا بر این آن مبلغی که بنده نوشتم خواه و ناخواه از آن قانون است

دکتر معظمی - پس دقت فرمائید و تصریح فرمائید که این مبلغ از آن درآمدت که بموجب قانون سلجدهای تصویب شده که بصرف برنامه ۷ ساله برسد نباشد .

نخست وزیر - بنده مقصودم این نبود که آن قانون نقض بشود در باب قسمت دومش هم که فرمودید ما که استخدام دائم نمیخواهیم بکنیم این عمل یعنی استفاده کردن از آمدن و رفتن چند نفر متخصص برای مدت موقتی که شاید یکیش ۱۵ روز باشد یکیش یکماه باشد یکیش دو ماه باشد چهار ماه باشد و نوشته شده است که بیش از ۴ ماه نخواهد بود و از این ممالک هم خواهد بود مبلغ حق الزحمه رفت و آمد و مخارجی که بهش تعلق میگیرد بیش از دو میلیون ریال نخواهد بود حالا بازم اگر لازم است لایحه اش را باسم و رسم بیاورم و وقتیکه با آنها مذاکره کردم و رضی شدند با قانونش را خواهم آورد ولی خواستم عرض کنم یک کسی که برای یکسال و ۶ ماه مستخدم دولت ایران باشد نیست مشاور حقوقی است که دعوتش میکنند یک کاری بکند و یک حقوقی هم باو میدهند بنده منتهی نتوانم این کار را هم بدون نظر مجلس شورای ملی بکنم .

نایب رئیس - پیشنهاد آقای نخست وزیر در

دیگر خوانده میشود و رأی گرفته می شود

نمایندگان - رأی رأی

مهندس رضوی - بنده اصلاحی در این پیشنهاد کردم فرمائید .

نایب رئیس - پیشنهاد آقای مهندس رضوی قرائت می شود

(شرح زیر قرائت شد)

جمله ذیل را برای افزایش باخر تبصره اول پیشنهادی دولت پیشنهاد میکنم ولی در انتخاب مأمورین مطالعات باید رعایت تخصصی کاملاً بعمل آید .

نایب رئیس - آقای مهندس رضوی .

مهندس رضوی - گمان میکنم آقایان محترم در کمال علاقه ای که با صدور برنامه دارند مقدماتی که واجب ضروریست در اجرای برنامه از نظرشان محو نخواهد شد تصور نمیکنم هیچیک از ما کمتر علاقه با آبادانی کشور و اجرای برنامه فنی صحیح و بدست آوردن نتایج آن از دیگری داشته باشیم ولی در این نکته هم متفق القول هستیم دو نکته از این برنامه موجب نگرانی بنده است یکیش را فعلاً بطور خیلی مختصر اشاره میکنم و امیدوارم که صلا این نگرانی مرتفع شود و آن عبارت از این است که

چون دستگاههای دولتی ما تا آنجائیکه تجربه نشان داده است در امور عمرانی و در امور آبادانی مملکت مداخلاتشان خالی از بعضی نواقص نبوده است یعنی آنطوریکه باید برای مالیه مملکت دلسوزی نشده و حد اکثر استفاده بعمل نیامده است البته بنده باید امیدوار باشم (همه آقایان هم البته همینطور) که در آینده نسبت باین مبالغه که امروز اولین مبالغه شروع می شود یک تصفیه ای در امر اجرایی کار بعمل بیاید و از روی نهایت دقت و به مراقبت کامل دیسار بدینار در خرج کردن آن دقت بشود (صحیح است) و در نتیجه گرفتن هم دقت بشود البته این امر کلی است و میشود رویش هم زیاد صحبت کرد می شود ایرادات را بعضی وارد کرد ولی بنده این موضوع را میگذارم برای بعد موضوع دیگر خاطر آقایان را که شاید متوجه این وضع نیستند بیک مشاهده ای که شخصاً داشتم جلب میکنم بنده در کرمان بودم آقایان میدانند که مردم کرمان منتظر کوچکترین اقدام دولت بودند که نهایت خوشوقتی شنیدیم برای برنامه عدالت بکرمان می آید بنده باسجده رفتم پیدا کردم دپلم دو نفر امریکائی هستند و چند نفر هم از دوستان خود بنده هستند دیدم که اینها آمده اند مطالعاتی میکنند راجع به برنامه عمرانی کرمان بنده واقفاً خیلی خوشوقت شدم و در نظر گرفتم که اگر کمکی هم لازم باشد بکنم . بعد از اینکه این صحبت را کردند هیچ اصلاً وارد این مذاکره نبودیم که کسی میخواهند برگردند چون این مطرح نبود و روی این صحبت بود که چگونه میتوانند اینجا زندگی کنند و چه برنامه ای داشته باشند بعد معلوم شد که آقایان شب وارد شده اند صبح زود ناشتائی کردند نهار را هم باهم میجان بودیم مصرف حرکت کردند و این مطالعه در کرمان تمام شد و این مطالعات و گزارشات داده شد با اداره برنامه بنده نمایانم بنده هیچ نمیخواهم انتقادی بکنم یک فکر دیگری داشتم که میخواستم بر عرض آقایان برسانم . مثلاً برای یست و تلگراف و رسیدگی بآن یکی از دوستان بنده که تحصیلات حقوقی داشت و سابقاً در بلژیک بود مأمور بود توجه فرمائید که موضوع یست و تلگراف و آن هم با متد های جدید که ما عاری از آن هستیم و حتی اطلاع هم نداریم در دستگاه وزارت یست و تلگراف هم فقط چند نفر اشخاص مطلع هستند که

مورد انتقاد واقع میشوند آن شخص شخص که بسیار مرد خوبی شاید باشد در این مورد چه نظری میتوانست داشته باشد؟ در این مورد بیشتر از این نمیخواهم برده بردارم . همینقدر باید بر عرض آقایان برسانم که عده زیادی از مردمان این مملکت که یسران یا برادران و یا اقوام خود آقایان هستند خواه در خارجه و خواه در داخله مملکت یک تحصیلاتی کرده اند برای اینکه از این تحصیلات استفاده بشود باید توجه برشته تحصیلی اشخاص هم بشود بنده نمیگویم که منحصر و محدود بکنم باینکه فرض فرمائید یک کسی در زمین شناسی کار کرده است هجوقت از آن درس سازی استفاده نکنند با اینکه بنده بگویم بوسیله او سدی روی آب ساخته نشود بنده هیچوقت همچو حرف فر صحیح و غیر عملی نیز نم ولی بنده عرض میکنم که تخصص یک حدودی دارد لازم الرغایه است بنده بسیار محدودی از متخصصین این مملکت متأسفانه در امر تهیه برنامه شرکت داده شده است

چون دستگهای دولتی ما تا آنجائیکه تجربه نشان داده است در امور عمرانی و در امور آبادانی مملکت مداخلاتشان خالی از بعضی نواقص نبوده است یعنی آنطوریکه باید برای مالیه مملکت دلسوزی نشده و حد اکثر استفاده بعمل نیامده است البته بنده باید امیدوار باشم (همه آقایان هم البته همینطور) که در آینده نسبت باین مبالغه که امروز اولین مبالغه شروع می شود یک تصفیه ای در امر اجرایی کار بعمل بیاید و از روی نهایت دقت و به مراقبت کامل دیسار بدینار در خرج کردن آن دقت بشود (صحیح است) و در نتیجه گرفتن هم دقت بشود البته این امر کلی است و میشود رویش هم زیاد صحبت کرد می شود ایرادات را بعضی وارد کرد ولی بنده این موضوع را میگذارم برای بعد موضوع دیگر خاطر آقایان را که شاید متوجه این وضع نیستند بیک مشاهده ای که شخصاً داشتم جلب میکنم بنده در کرمان بودم آقایان میدانند که مردم کرمان منتظر کوچکترین اقدام دولت بودند که نهایت خوشوقتی شنیدیم برای برنامه عدالت بکرمان می آید بنده باسجده رفتم پیدا کردم دپلم دو نفر امریکائی هستند و چند نفر هم از دوستان خود بنده هستند دیدم که اینها آمده اند مطالعاتی میکنند راجع به برنامه عمرانی کرمان بنده واقفاً خیلی خوشوقت شدم و در نظر گرفتم که اگر کمکی هم لازم باشد بکنم . بعد از اینکه این صحبت را کردند هیچ اصلاً وارد این مذاکره نبودیم که کسی میخواهند برگردند چون این مطرح نبود و روی این صحبت بود که چگونه میتوانند اینجا زندگی کنند و چه برنامه ای داشته باشند بعد معلوم شد که آقایان شب وارد شده اند صبح زود ناشتائی کردند نهار را هم باهم میجان بودیم مصرف حرکت کردند و این مطالعه در کرمان تمام شد و این مطالعات و گزارشات داده شد با اداره برنامه بنده نمایانم بنده هیچ نمیخواهم انتقادی بکنم یک فکر دیگری داشتم که میخواستم بر عرض آقایان برسانم . مثلاً برای یست و تلگراف و رسیدگی بآن یکی از دوستان بنده که تحصیلات حقوقی داشت و سابقاً در بلژیک بود مأمور بود توجه فرمائید که موضوع یست و تلگراف و آن هم با متد های جدید که ما عاری از آن هستیم و حتی اطلاع هم نداریم در دستگاه وزارت یست و تلگراف هم فقط چند نفر اشخاص مطلع هستند که مورد انتقاد واقع میشوند آن شخص شخص که بسیار مرد خوبی شاید باشد در این مورد چه نظری میتوانست داشته باشد؟ در این مورد بیشتر از این نمیخواهم برده بردارم . همینقدر باید بر عرض آقایان برسانم که عده زیادی از مردمان این مملکت که یسران یا برادران و یا اقوام خود آقایان هستند خواه در خارجه و خواه در داخله مملکت یک تحصیلاتی کرده اند برای اینکه از این تحصیلات استفاده بشود باید توجه برشته تحصیلی اشخاص هم بشود بنده نمیگویم که منحصر و محدود بکنم باینکه فرض فرمائید یک کسی در زمین شناسی کار کرده است هجوقت از آن درس سازی استفاده نکنند با اینکه بنده بگویم بوسیله او سدی روی آب ساخته نشود بنده هیچوقت همچو حرف فر صحیح و غیر عملی نیز نم ولی بنده عرض میکنم که تخصص یک حدودی دارد لازم الرغایه است بنده بسیار محدودی از متخصصین این مملکت متأسفانه در امر تهیه برنامه شرکت داده شده است

عده بسیار محدودی شاید از آنها شرکت داشته باشند و در آینده نزدیکی هم بنده بعید نمیدانم که بعد از تصویب این اعتبار جماعتی از آقایان که هیچ تخصصی برای تهیه آمار یا برنامه یا مطالعه امور سد سازی برقراری سازه ها یا ضرورت و یا عدم ضرورت کارخانجات ممکن است صلاحیت در این امر نداشته باشند برای اینکارها بروند و برگردند بیک گزارش های ناقصی بدهند که مورد عمل قرار نگیرد و در نتیجه شاید اساساً بیوثر هم باشد بنده همینقدر میخواستم عرض کنم که اینجا اولاً دولت متوجه این وضع باشد و اطمینانی بدهد و ثانیاً این جمله کوچکی که من نوشتم برای این تبصره قبول بشود که اضافه بشود یعنی مأمور مطالعات رعایت تخصص آنها بشود که کسی که می رود برای اینکه مطالعه بکند باید بداند که آقا مرکز کارخانه های سیمان در مملکت کجا باید قرار بگیرد اگر یک کسی باشد که مثلاً نداند و از ماشین آلات اطلاع نداشته باشد اقل جنبه معدن شناسی داشته باشد اگر نه باید از هر دو تا هم باشد نه اینکه یک کسی برود که هیچ اطلاعی نداشته باشد از آن و چنانچه بنده غالباً اطلاع دارم نه اینکه یک کسی برود و از کدخدای محل بپرسد آقا این سد کجا گذاشته شود و البته بنده نمیخواهم که در سوز سینه بکنم اطلاعات محلی را ولی اطلاعات محلی هم چیزی نیست که مبنای عمل یک برنامه فنی باشد برنامه فنی باید از روی اصول علمی باشد و اصول علمی را هم باید یک کسی اجرا بکند که در آن امر اطلاع فنی داشته باشد (صحیح است) .

نایب رئیس - نظر دولت راجع باین اصلاح چیست؟

نخست وزیر - مانعی ندارد .

نایب رئیس - آقای تقی زاده یک پیشنهادی

کرده اند که این دو تبصره تجزیه بشود یعنی قسمت اول و قسمت دوم جدا رأی گرفته بشود پس هلیهها ۰۰۰۰ (بعضی از نمایندگان - رأی گرفته بشود) (تقی زاده - توضیح باید عرض بکنم) پیشنهاد دیگر قرائت میشود .

(پیشنهاد آقای ملک مدنی بشرح زیر قرائت شد) پیشنهاد منبایم جمله زیر به تبصره اضافه شود اشخاصیکه برای مشاوره قضائی وقتی استخدام میشوند لایحه پیشنهادی آنان باید پس از استخدام از نظر تابعیت و مدت و حقوق بمجلس شورای ملی تقدیم بشود .

رضوی - قانون استخدام خارجی از مجلس گذشته است .

نایب رئیس - آقای ملک مدنی .

ملک مدنی - عرض کنم یک مسائل اصولی است که

مجلس نباید مخالفت کند و آن اعتباری که آقای دکتر اعتبار فرمودند که مجلس نباید این کار را بکند این را ما در قانون اساسی داریم که اگر دولت خواست استخدام خارجی بکند یا چند نفر را قبول بکند و لو بیک نفر هم باشد لایحه اش را دولت باید بمجلس تقدیم کند در این پیشنهاد بنده قید کردم که سه چیز است که در قانون قید شده تابعیت و حقوق و مدت آن باید قید شود (رضوی - ملاحظه هست) صحیح است حالا چون ستمش اینجا قید شده از نظر مشاوره فنی و قضائی باین جهت بنده سه قسمت را عرض کردم چون یک

مطلب اصولی است آقای نخست وزیر هم در این تبصره موافقت کنند که اضافه بشود پس از اینکه شما در نظر گرفتید که سه نفر از سویس برای مطالعه و برای مشاوره در امور فنی و قضائی بیاورید باید لایحه اش را تقدیم به مجلس شورای ملی بکنید که این دو نفر و یا سه نفر را مثلا ما از کشور سویس برای مدت یکماه و دو ماه مبلغ حقوق استخدام کرده ایم و لایحه آنرا با اطلاع مجلس برسانید و لایحه اش را مجلس شورای ملی تصویب می کند آقای منصور السلطنه هم واقفند باین مطلب

نایب رئیس - نظر دولت چیست ؟

نخست وزیر - عرض کنم نظرشان اینست که این جمله اضافه بشود یا مقصودشان اینست که اصلا تبصره مطرح نشود

نایب رئیس - مقصودشان اینست که این جمله اضافه بشود

نخست وزیر - مانی ندارد
تقی زاده - بنده اجازه می خواهم در پیشنهاد توضیح بدهم

مهندس رضوی - تجزیه که صحبت ندارد

نایب رئیس - آقای تقی زاده

تقی زاده - چون عرض بنده اصولی است و منی

دائم که برای تجزیه فقط پیشنهاد تجزیه کافی است ولی بنده تصور میکنم برای قسمت اول تبصره میشود

رای گرفت و اصولا مجاز نیست برای یک قانونی یا یک فکری یا طرحی که هنوز به مجلس نیامده و اگر هم بکسی رسیده کسی مطالعه نکرده

مجلس تصویب کند برای آن یک اعتباری بدهند و این یک سابقه نامطلوبی می شود و یک بدعتی است که در آینده برای کارهایی که میخواهیم

بکنیم حالا بنده با خود مطلب مخالف نیستم با قسمت دومش کاملا موافقم ولی اینرا اگر ناچار اصرار دارم اگر چه بنده عقیده ام اینست که از این صرف نظر

بکنند و در ضمن برنامه شان پیشنهاد بکنند ولی اگر ناچار هم باشند بنده پیشنهاد خواهم کرد که فلان

مبلغ اعتبار برای مطالعات عمرانی نه برنامه چون برنامه صحیح نیست برای اینکه برنامه های هنوز مجلس نیامده و صحیح نیست که برنامه ذکر بشود و بجا بیاورد

اشخاصی بدهیم (صحیح است)

نایب رئیس - آقای نخست وزیر راجع باین اصلاح چه نظری دارید؟

نخست وزیر - عرض کنم با این فرمایشی که آقایان میفرمایند بنده مخالفی ندارم اصل مقصود عبارت از اینست که یک اعتباری داده شود برای اینکه هیئت های متخصص بتوانند تا فصل مقتضی است مسافرت هائی در محل بکنند مطالعاتشان را تکمیل بکنند لایحه اش تنظیم میشود بعد گزارش آن را تقدیم مجلس میکنیم حالا اگر بنظر ایشان اینطور برسد که ذکر اسم برنامه در تبصره ضرورت نداشته باشد همانطور پیشنهادی که فرمودند بنده قبول دارم

برای مطالعات عمرانی (باتفاق) چه هیئت دارد اگر اسم برنامه نوشته شود نمیدانم آقا اگر این صورت را بنده نوشته بودم بعد توضیح میخواستند که این مطالعات عمرانی چه چیز است حالا همسایه آن نوشته شده است و این توضیحات را بر عرض آقایان رسانیدم و حالا موافقم که نوشته شود برای مطالعات در امور

عمرانی و تولیدی در قسمت آن اشخاصی هم که فرمودند مقصودشان اینست که بعد از استخدام لایحه اش داده شود (ملک مدنی) بنده قید کردم که پس از اینکه در نظر گرفتید و استخدام کردید لایحه اش را به مجلس بیاورید) عرض کردم مانی ندارد

نایب رئیس - رای میکنیم تبصره اول دولت با اصلاحی که شده است آقایانیکه موافقت فرمایند کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد رای میکنیم تبصره دوم با اصلاحاتی که شده است

بعضی از نمایندگان - مجدداً بفرمائید قرائت شود

(شرح زیر با اصلاحات قرائت شد)

تبصره - وزارت دارائی مجاز است ۳ نفر متخصص عالی مقام از اتباع یک کشور از کشور های فرانسه و بلژیک و هلند و سویس و سوئد برای مشاوره در مسائل حقوقی و مالی و فنی مربوط باجرای بند (ه) از قانون مصوب ۲۹ مهر ۱۳۲۶ برای مدتیکه از چهار ماه تجاوز نماید استخدام کند و حق الزحمه و خرج سفر و مخارج اقامت آنان را در ایران منتها تا میزان دو میلیون ریال از محل اعتبار هزینه انتظامی کشور بردارد و اشخاصی که برای مشاوره قضائی و فنی استخدام میشوند لایحه استخدامی آنان را پس از استخدام از نظر تاهیت و مدت و حقوق به مجلس شورای ملی تقدیم نماید

مهندس رضوی - این مربوط به تبصره اول است آقا

یکی از نمایندگان - اشخاصیکه برای مشاوره قضائی و فنی (پس از استخدام)

نخست وزیر - بجای در نظر گرفته میشود باید نوشته شود استخدام میشوند

نایب رئیس - رای میکنیم تبصره دوم با این اصلاحاتی که شده است آقایان موافقت فرمایند کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد پیشنهاد دیگری قرائت میشود

(پیشنهاد آقایان حائری زاده - آشتیانی زاده - آزاد بشرح زیر قرائت گردید)

ریاست مجلس شورای ملی تبصره ذیل را برای الحاق بماده واحده پیشنهاد مینمایم:

تبصره - دولت مکلف است با مطالعه در تمدات مسلمین اتباع ایران ساکن فلسطین که مجبور به مهاجرت شده مبلغی بعنوان قرضه بآنها داده شود تا پس از خاتمه انقلاب فلسطین و استرداد اموال آنها ترتیب پرداخت وجه داده شود

بعضی از نمایندگان - این پیشنهاد خرج است و کیل پارلمان نمی تواند پیشنهاد خرج بدهد

نایب رئیس - آقای حائری زاده

حائری زاده - یکی از کار های خوبی که قبلا شده است موقعی شده است که آقای منصور - السلطنه همان نماینده ایران بودند در خارج و موضوع فلسطین که مطرح شده است بفتح مسلمین و اهراب به نمایندگی دولت ایران اظهار نظر شده (صحیح است) و این عمل خیلی خوبی که کرده اند بنده ارادت مند نسبت بابشان از پیش خیلی زیادتر شده است در نتیجه این موضوع که ایران حمایت از مسلمین و اهراب کرده است این وقایعی که در فلسطین واقع شده مسلمین ایرانی که در آن حدود بوده اند فشار

شدید وارد شده است عده آنها هم زیاد نیست در حدود سیصد ، چهار صد نفر مسلمان ایرانی بیشتر در حوزه فلسطین نیست آنها یک مردمان هنرمند سرمایه دار ، مردمان مفیدی هستند که یکی از آنها آمده و فعلا در تهران هست این رئیس قسمتی از راه آهن آنجا بوده که ۵۰ سال ۶۰ سال پیش پدر ایشان قزوینی بوده و مادر ایشان کاشانی است این ها عرب نبودند تابعیت شان هم محفوظ است مشهور هم هستند املاک و زندگانی هم دارند (یکی از نمایندگان - بزدی هم هستند) بزدی هم نیستند اینها کاشانی هستند ممکن است سکه سایر خانواده های معترمی هم باشند اینجا من تحقیق کردم بین ۳۰۰ تا ۴۰۰ نفر ایرانی که در آنجا مسلمان بودند در نتیجه فشار و اذیت یهودی ها در بر و سرگردان شدند بیشتر نداریم اینجا من معتقدم دولت ایران نماینده ای که آنجا داشته است و حالا نیست پشتیبانی بکند برای همین مال و دارائی آنها که یهودیها تصرف کرده اند یک اقدامات اساسی باید بشود و بتوان قرضه بآنها یک قرضه داده شود یعنی باین قریب سیصد خانواریکه آنجا هستند تا وقتی که قضایای آنها خاتمه پیدا کند و روشن شود این را من نمیتوانم پیشنهاد خرج بکنم این است که من از دولت تقاضا میکنم که دولت اگر صلاح بداند پس از تحقیق در عدد و وضعیت آنها یک همچو پیشنهادی بکند و من این را برای یک طرحی در مجلس و تذکر بدولت در مجلس تقدیم کردم و برای اینکه بحث زیاد نشود و آقای کشاورز صدر هم فرمایشی نکنند وقت مجلس را نگیرند پیشنهاد را پس میکنم ولی دولت متوجه باشد طرحی تهیه کند

نایب رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت می شود

(پیشنهاد آقای برزین بشرح زیر قرائت گردید)

مقام ریاست مجلس شورای ملی - ماده واحده ذیل را پیشنهاد مینمایم

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون تا سال ۱۳۳۰ مواد اولیه ساخت کبریت و سایر احتیاجات کارخانجات کبریت سازی داخلی که از کشورهای بیگانه خریداری و وارد میشود پرداخت هر گونه حقوق و عوارض کمتری آنها مشمول معافیت قانون مصوب هفتم خرداد ۱۳۰۶ که برای کارخانه کبریت سازی ممتاز ایران مقرر است خواهد بود

وزارت اقتصاد ملی به نسبت قدرت تولید هر یک از کارخانجات احتیاجات سالیانه آنان را دقیقاً آورد و برابر آن سهمیه معین خواهد نمود

صادرات کبریت های ساخت کارخانجات داخلی بکشور های بیگانه از هر گونه حق انحصار و امتیاز و عوارض کمتری و غیره معاف خواهد بود

نایب رئیس - آقای برزین

بعضی از نمایندگان - بنسبت آقا

نایب رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت می شود

(پیشنهاد آقای دکتر طباطبائی بشرح زیر قرائت گردید)

پیشنهاد میکنم تبصره ذیل بلا لایحه یک دوازدهم الحاق گردد

رژهای بخشهای بالینی دانشکده پزشکی که طبق قانون اصلاح قانون تأسیس دانشگاه از حیث پایه و مقام و وظایف آموزشی بمانند استادان صاحب کرسی می باشند دارای سمت استادی خواهند بود و از تمام مزایای طبق قانون تأسیس دانشگاه استفاده خواهند کرد

نایب رئیس - آقای دکتر طباطبائی

دکتر طباطبائی - این پیشنهاد را رای بدهید آقای دکتر اقبال وزیر فرهنگ هم بنده مذاکره کردم ایشان کاملا موافقت بکنند آقایان دکتر هاشمی در دانشگاه که از حیث پایه و مقام و وظایف و خدمتانی که انجام میدهند کاملا مقام استادی دارند ، متعجبم عده کرسیهای دانشگاه محدود است و بیش از چهل کرسی در دانشگاه نیست آنها استاد و دارای کرسی استادی نیستند و از مزایای قانون استخدام دانشگاه استفاده نمیکند در صورتیکه از هر حیث مشمول و مشابه با استادان دانشگاه هستند این پیشنهاد بنده نه خرجی تولید میکند برای دولت و نه لطمه یکسوی وارد می آید و مقام آنها را از هر حیث محفوظ نگاه میدارم اینست که خواهش میکنم آقایان موافقت بکنند و جناب آقای دکتر اقبال وزیر فرهنگ هم موافقت بفرمایند

کشاورز صدر - بنده مخالفم

نایب رئیس - آقای فرامرزی

فرامرزی - مقام استادی یک مقام علمی مهمی است مجلس یک قضیه ای را در پیش مطالعه نکرده نمیشود این رأی گرفت با علم نمیشود بازی کرد

نایب رئیس - آقای دکتر اقبال نظری دارید؟ بفرمائید

وزیر فرهنگ (آقای دکتر اقبال) - ضمن لایحه یک هفته آتی راجع بدانشگاه تقدیم خواهم کرد منظور ایشانرا تمام میکنم و این قسمت را اطلاع میکنم خواهش میکنم از آقای دکتر که ایشانرا پس بگیرند

دکتر طباطبائی - چون آقای دکتر اقبال فرمودند کدر لایحه قید خواهند کرد بنده فعلا پس میکنم

نمایندگان - رای رای

نایب رئیس - پیشنهادات وظایف آقایان نمایندگان است با بد لطف بکنند که پیشنهاد کمتر بدهند

برزین - یک پیشنهادی بنده داده ام و این پیشنهاد بنده هم چیزی بود که خود وزارت دارائی و وزارت کار داده است و خود آقای نخست وزیر و وزیر کار هم موافقت کرده بودند قبلا هم بنظرشان رسانیدم ایشان فرمودند که من مخالف نیستم

نایب رئیس - پیشنهاد شما قرائت شد تشریف نداشتید چون این مفصل بود در بودجه کل میگناریم پیشنهاد دیگری قرائت بشود

(پیشنهاد آقای برزین بشرح زیر قرائت گردید)

مقام ریاست مجلس شورای ملی - اینجانب تبصره ذیل را پیشنهاد مینمایم

کارمندان بنگاه راه آهن که دارای پایه رسمی کشوری میباشند از کلیه مزایای قانون استخدام کشوری و آئین نامه های ملحقه بآن بهره مند بوده و میتوانند حقوق پایه خود را دریافت دارند

نایب رئیس - آقای برزین بفرمائید

برزین - عرض کنم که این پیشنهاد بنده یک پیشنهاد خرجی نیست یک قوانینی برای اینتمسک

راجع به مستخدمین گذشته است و مستخدمین راه آهن هم که مشمول قانون هستند و صاحب رتبه میشوند بر طبق قانون گفته ایم که مشمول قانون هستند و رتبه آنها هم داده بشود بر طبق قانون یک چیز فوق العاده ای نبود و برخلاف قانون هم نیست بنده عرض اینست مستخدم دولت هستند ، مستخدمین راه آهن با مستخدمین وزارت دارائی با مستخدمین قضائی تمام اینها یکی هستند ، شما تمام مستخدمین رتبه شان را بدهید ، حقوقشان را بدهید آنوقت شما مستخدمین راه آهن را مستثنی میکنید آخر این چه تبعیضی است بنده استدعایم اینست که اینها هم شامل قانون باشند و حقوق و رتبه شان را بگیرند

حاذقی - بودجه راه آهن جدا است

نایب رئیس - آقای رضوی

ابوالحسن رضوی - عرض کنم آقا تصویب قوانین یک اصولی دارد (صحیح است) کدر نظامنامه پیش بینی شده است (صحیح است) از قبیل اینکه کمیسیون برود ، شور بشود ، مجلس بیاید اقدام بشود در خود نظامنامه هم یک مواد دیگری دارد که در آنجا یادآوری کرده اگر بنا بر این شد که در یک جایی که یک موضوعی مطرح است یک نظری آقایان پیدا کردند

پیشنهاد بدهند بدون هیچ مطالعه و شور و با این مقدمات بیاید و طرح می کنند و باین شکل می گذرد بنده خیال می کنم که سوء استفاده بشود ، (کشاورز صدر - هزار مضرت دارد) از اینجهت خواهش می کنم غیر از مطالبی که در پیرامون یک دوازدهم است از از سایر پیشنهاد ها صرف نظر بفرمایند

نایب رئیس - آقای برزین

برزین - من قبلا با خود جناب آقای نخست وزیر صحبت کردم

کشاورز صدر - وارد نیست آقا پیشنهاد خرج است

نایب رئیس - رای میکنیم به پیشنهاد آقای برزین آقایان موافقت فرمایند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد در پیشنهاد است و تقاضا شده است که پیشنهاد های دیگر جزو لایحه بودجه مطرح بشود (صحیح است)

(پیشنهاد آقای مهدی ارباب بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم بقیه پیشنهادات موکول بطرح بودجه کل کشور شود

نایب رئیس - مخالفی نیست؟

باتمانقلیج - مخالفم

نایب رئیس - بفرمائید

باتمانقلیج - الان چهار ماه است که همیشه پیشنهاد های آقایان موکول بودجه کل کشور شده است بنده یک پیشنهادی داده ام که باید اعتبار بدولت داده شود که این قسمتی که برای کار های تولیدی گذاشته شده این اعتبارش داده بشود بدست دولت وقتی که ۵ ماه از سال گذشته و ما هیچ عملی نکردیم امروز هم موقع کار کشاورزی ملک است و در بعضی نقاط آفت زده است و بانک کشاورزی باید بعضی از نقاط کمک کند و اگر این اعتبارات را گذاشتند آخر سال بدهند آن وقت دیگر فایده ای برای ملت بیچاره ندارد اگر از فردا شروع میشود

موضوع تصویب بودجه بسیار خوب بنده حرفی ندارم **بعضی از نمایندگان** - بودجه فردا مطرح میشود

صفوی - پیشنهادی که آقای ارباب فرمودند چون سلب حق از نمایندگان میکند باین پیشنهاد نمیتوان رأی گرفت و اینرا نمیشود خواند

مهدی ارباب - هر نماینده حق دارد پیشنهاد بدهد

کشاورز صدر - سلب حق که نشده است

صفوی - بنده پیشنهاد کردم بطرح قانونی راجع به یک دوازدهم با تبصره ها رای گرفته شود بعد به بقیه پیشنهاد ها رای گرفته شود بنده باین استناد پیشنهاد کردم

نایب رئیس - پیشنهاد آقای صفوی قرائت شود

(شرح زیر قرائت گردید)

پیشنهاد میکنم بطرح قانونی یک دوازدهم و تبصره های تصویب شده رای گرفته شود سپس راجع به پیشنهادها مذاکره و تکلیف آن داده شود (صحیح است)

نایب رئیس - آقای سزاوار مخالفید؟

سزاوار - اجازه می فرمائید بنده یک تذکری دارم بنده این مخالفت را باین جهت کردم که یک تذکری بدهم که لوابی که مجلس می آید لوابی عادی است و آنکه دارای یک فوریت است و دو فوریت است باید باهم تفاوتی داشته باشد لایحه ای که از طرف دولت تقاضا میشود در مجلس هم رأی میدهد لابد ضرورت ایجاد میکند امروز صحبت در این بوده است که بودجه را مطرح کنند آقایان عجله داشتند بنده رفتم بیرون تلفن کنم نیم ساعت ایستادم دیدم بنده ایستادم و همه تلفن می کردند یک عده ای در انتظار بودجه هستند یعنی این یک دوازدهم هستند و بنده هم الان می بینم که مجلس دارد از اکثریت میانه تمام از بیرون تلفن را می گیرند برای بودجه نیم ساعت بنده ایستادم و همه تلفن می کردند یک عده ای در انتظار بودجه هستند یعنی این یک دوازدهم هستند و بنده هم الان می بینم که مجلس دارد از اکثریت میانه تمام از بیرون تلفن را می گیرند برای بودجه نیم ساعت بنده ایستادم و همه تلفن می کردند یک عده ای در انتظار بودجه هستند یعنی این یک دوازدهم هستند و بنده هم الان می بینم که مجلس دارد از اکثریت میانه تمام از بیرون تلفن را می گیرند برای بودجه نیم ساعت

نایب رئیس - البته آقایان تصدیق بفرمایند که چیزی را که مجلس شورای ملی رأی بدهد تصدیق کرده است که این کار صحیح و قانونی است رای میکنیم پیشنهاد آقای صفوی آقایانیکه موافقت فرمایند

(اکثر برخاستند) تصویب شد رای میکنیم بماده واحده با اصلاحاتی که شده است و دولت قبول کرده است باورقه آقایان موافقت فرمودند و رتبه سفید خواهند داد (اخذ و استخراج آراء بعمل آمد و نتیجه بقرار ذیل حاصل شد ورقه سفید ۷ ورقه کبود یک)

نایب رئیس - عده حاضر در جلسه ۸۵ نفر با اکثریت ۷۵ رأی یک دوازدهم تصویب شد

اسامی موافقتین - آقایان: قهرمان ، نیکبور ، دکتر امینی ، یالیزی ، حاذقی ، امامی اهری ، سالار بهزادی ، محمد ذوالفقاری ، کعبه ، فرامرزی ، احمد رضوی ، بهادری ، شریعت زاده ، سزاوار ، دهقان

تصویب نامه

شماره ۱۰۷۴۶ وزارت دارائی

۲۷-۶-۱۰

هیئت وزیران در جلسه ۸ شهریور ماه ۳۲۷ بنا بر پیشنهاد شماره ۵۶۶۸ مورخ ۳۲۷-۶-۸ وزارت دارائی و در پیرو تصویب نامه شماره ۷۹۱۲ مورخ ۱۳۲۷-۵-۵ تصویب نمودند:

اجازتیکه بموجب ماده ۶ تصویب نامه شماره ۷۹۱۲ داده شده است اصولاً مربوط باعتبار اتمیت که از طرف بانک ملی ایران باز میشود و بموجب این تصویب نامه بیانک ملی ایران اجازه داده میشود با شرایطی که صلاح بداند این اختیار را بیانک مجاز دیگر نیز واگذار نماید.

تصویب نامه در دفتر نخست وزیر است.

۳۴۹۴-۴ از طرف نخست وزیر

آنوقت است که امنیت ندارد، مشروطیت آن مملکت معنی ندارد، امنیت آن مملکت معنی ندارد حالا آقای حاذقی تو آن را میخواهی؟ لایحه قانون حکومت نظامی طرحش را با قید دو فوریت دادیم مقدم بر همه چیز است اگر دو فوریت معنی ندارد بروید لفظ آنرا عوض بکنید این حرفها چه چیز است آقا.

نایب رئیس - جلسه را ختم میکنم جلسه آتیه پنجشنبه ساعت ۴ و نیم قبل از ظهر دستور بودجه و حکومت نظامی است. (مجلس يك ساعت و یک ربع بعد از ظهر ختم شد) نایب رئیس مجلس شورای ملی - **ظفر ایلخان**

ناصرالدین ناصری، ابوالحسن رضوی، دکتر راجی ملک مدنی، برزین، دکتر بقائی، مشایخی، گرگانی قبادیان، اسلامی، عدل اسفندیاری، جعفر کفائی، صفوی، فتعلی افشار، بوداغیان، ضیاء ابراهیمی لبقوانی، دادور، بدین اسفندیاری، فضفری، کشاورز صدر، صادقی، ملکپور، هلی و کیلی، نواب، دولتشاهی، عباس مسمودی، فاضلی، عباسی، ارباب گبو، بهادری، محسن گنابادی، ظفری، عرب شیبانی، نبوی، وثوق، حسن مکرم، ابوالقاسم بهجانی، دکتر شفق، باتمانقیچ، محمود محمود، هاشم وکیل اردلان، دکتر فلسفی، شریف زاده افندی، اسدی، ارباب-عزاز نیک بی، دکتر عبده خسرو هدایت، منصف، قوامی، امیر حسین ایلخان، عزت الله بیات، نورالدین امامی، ساعد، صدوزاده، فولادوند، ملکی.

موافق بی اسم - بك ورقة مخالف آقای رحیمیان

۳- موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه

نایب رئیس - اگر اجازه بدهید آقای فرامرزی يك مطلب مهمی داشتند که برای مدت دقیقتر بهر مجلس برسانند خواهش میکنم موافقت بفرمائید.

نمایندگان - بفرمائید آقا

فرامرزی - بنده عرضم این بود که قانون

حکومت نظامی (حاذقی) پیش از بودجه بهیچ قانونی موافقت نمیکنیم مطرح شود) قانون حکومت نظامی را تو میخواهی چه کنی؟ آقایان شما میدانید در مملکتی که هر آنی هر دولتی دلش خواست بتواند نفوی کند و تا مدتی که دلش خواست بتواند نگهدار دو بموجب آن هر کس را که دلش خواست میتواند بگیرد

شماره ۱۶۵۵۸۷۹۳۶ ۲۷۰۲۳

آقای حسن جمتهدی سردفتر ازدواج تهران

بموجب این ابلاغ محل رسمیت دفتر شما به کتبد قاوس تبدیل میشود

وزیر دادگستری

شماره ۱۶۹۸۸۷۲۰۰ ۲۷-۵-۲۸

آقای عباس حکیم معانی سردفتر اسناد رسمی شماره ۱۲۸ تهران

بموجب این ابلاغ دفتر شما را در تهران برای ثبت ازدواج رسمیت میدهد

وزیر دادگستری

شماره ۱۷۱۶۴-۷۳۹۵ ۲۷۶۳

آقای مهدی مقدسیان

بموجب این ابلاغ دفتر شما را در تهران برای ثبت ازدواج رسمیت میدهد

وزیر دادگستری

شماره ۱۷۱۶۶۷۱۲۸ ۲۷۶۳

آقای سید اسحق بنی فاطمه

بموجب این ابلاغ دفاتر شما را در قصبه کرد کوی گرگان برای ثبت ازدواج و طلاق رسمیت میدهد

وزیر دادگستری

شماره ۱۷۱۶۲۶۹۵۴ ۲۷۶۳

آقای هادی اجتهادی عرب

بموجب این ابلاغ دفاتر شما را در دهستان میانکسکی زابل برای ثبت ازدواج و طلاق رسمیت میدهد

وزیر دادگستری